

ARXIV

DEL

CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

FUNDAT L'ANY 1910

N.º 114 QUARTA ÈPOCA

GENER-DESEMBRE 2008

SUMARI:

Sir Edmund Hillary.

Apunts sobre macrolíquens foliacis de Sant Llorenç del Munt, per Antoni Comellas i Garcia.

Jaume Fabrés i Amorós, per Josep Ma Àrias i Ventalló.

Estiueig a Les Fonts i l'absència dels fills de l'aire, per Francesc Palet i Setó.

Els Melindros (Sant Llorenç del Munt), per Òscar i Albert Masó Garcia.

La cova i l'avenc de l'Ú, per Jordi Guillemot i Marc Anglés.

CRÒNICA: Assemblea General Ordinària (28 de maig). Actes celebrats.

ACTES SOCIALS: Diada de Sant Bernat de Menthon. 60è Campament Social de Vacances. 77a Diada del Centre i 24a Marxa Popular. Dinar de Germanor: acte d'homenatge als socis de 25 i 50 anys d'antiguitat. Missa del Gall.

NOTICIARI DIVERS: Menció especial esportiva de l'any 2007 a Fredi Parera. Fira Modernista. Terrassencs de l'any. Biblioteca. Presentacions de llibres. **NECROLÒGIQUES:** Pere Verderi i Fité, Ramon Rius i Soldevila, Joan Girona i Boada, Jaume Fabrés i Amorós.

Secció de Ciències Naturals: Sortides i activitats del grup d'Ornitologia i del grup de Botànica.

Secció d'Excursionisme: Vocalia de Senders. Petites Travessades Familiars. Itineraris per Catalunya. Caminades Pas a Pas. Horitzons.

Secció d'Alta Muntanya: Sortides col·lectives d'esquí de muntanya. Activitats. Cim-Traça.

Secció de Fotografia: Tertúlies fotogràfiques. Activitats.

Secció d'Esquí: Activitats.

Secció d'Investigacions Subterrànies: Assemblea 2008. Dimarts a la Fresca. Campanya a Pics d'Europa. 47è Curset d'Iniciació a l'Espeleologia.

Publicació periòdica del Centre Excursionista de Terrassa.

Carrer de Sant Llorenç, 10, 08221 Terrassa. Telèfon 93 788 30 30 - Fax 93 788 69 06

Correu electrònic: centre@ce-terrassa.org - Web: www.ce-terrassa.org

President C.E.T.: Àngel Casanovas i Crespo.

Redacció: Àngel Casanovas i Crespo, Francesc Palet i Setó, Martí Puig i Cabeza, Salvador Vives i Jorba.

Els autors dels articles són els únics responsables de les opinions i comentaris.

Imprimeix: Egargràfic, SL - Terrassa

Dipòsit Legal: B-5793-1963

Portada: "La roca de la Falconera". Fotografia de Ramon Armengol i Rodó.

ARXIV

DEL

CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

FUNDAT L'ANY 1910

Adherit a la

FEDERACIÓ D'ENTITATS EXCURSIONISTES DE CATALUNYA
FEDERACIÓ CATALANA D'ESPELEOLOGIA
FEDERACIÓ CATALANA D'ESPORTS D'HIVERN
INSTITUCIÓ CATALANA D'HISTÒRIA NATURAL

QUARTA ÈPOCA
GENER-DESEMBRE 2008
Núm. 114

SIR EDMUND HILLARY

Aquest any 2008 ens deixava en Sir Edmund Hillary a l'edat de 88 anys, que la història recordarà juntament amb en Tenzing Norgay, sobretot per la seva gesta sobre el mont Everest, i menys també per haver participat en diferents expedicions a l'Antàrtida.

A mesura que passaven els anys es mostrà cada cop més preocupat per la situació del poble nepalès, fet que el va portar a crear una fundació amb l'objecte de millorar les seves condicions de vida, i denuncià l'impacte de les expedicions sobre l'Himàlaia, la pèrdua de valors dels seus components, i la creixent comercialització dels ascensos.

En l'actualitat un percentatge ínfim de les nombroses ascensions que registra l'Everest, conserven l'esperit, l'ètica i la manera d'entendre l'alpinisme d'Edmund Hillary. La muntanya s'ha omplert de "yuppies", aventurers i tota mena de saltimbanquis àvids de rècords, al mateix ritme que les diferents vies d'ascens s'han omplert de deixalles, cossos inerts d'expedicionaris accidentats, i d'una manera bastant freqüent són notícia mostres d'insolidaritat entre expedicions i alpinistes en les que ha prevalgut l'ambició de l'ascensió per damunt del socors i que acaben amb fets luctuosos.

Aquest any 2008, el Mont Everest també ha estat notícia per un altre fet. La realització dels XXIX jocs olímpics d'estiu a la Xina, que han servit d'aparador al Govern d'aquest país per demostrar a la resta del món que és una superpotència de primera línia. Amb aquesta finalitat els diferents actes han estat plens de supèrbia, de la qual no se n'han escapat la cursa de relleus de la torxa olímpica. Ha estat la més llarga de la història amb un recorregut total de 137.000 quilòmetres, en 130 dies, passant per 21 països de cinc continents, i ha inclòs un relleu al cim de l'Everest per al qual ha calgut la mobilització d'un gran nombre d'esportistes i una ingent infraestructura amb l'objecte de fer possible la seva retransmissió per televisió.

Estem convençuts que questa ascensió ha fet un flac favor a l'alpinisme si, però també al món de l'esport en general i fins i tot ens atrevim a dir, a l'esperit olímpic. Desproveïda de cap altre finalitat que l'anècdota, l'ascensió ha estat un dispendi de recursos que lluny de ser una proesa ha estat una manifestació de prepotència amb finalitat merament propagandística.

Recentment també es van celebrar els 20 anys de la fundació de l'organització Mountain Wilderness, de la qual en Sir Edmund Hillary en va ser garant i president d'honor durant molts anys. Sorgida el 1987 a iniciativa Ludovico Sella i del manifest conegut com a Tesi de Biella (Itàlia), té entre els seus objectius el de promoure una reforma de la cultura alpina contra la comercialització, contra el proselitisme discriminatori, per a la sensibilització dels joves dins l'àmbit de l'escola, i treballa per a la formació d'una consciència ecològica entre els guies, instructors d'alpinisme, organitzadors de trekking...

Com a Centre Excursionista, aquest fet ens reconforta i ens esperona a continuar exercint la nostra tasca no sempre fàcil ni reconeguda, de cultivar, transmetre i difondre un excursionisme ple de valors, solidari, militant i implicat amb la defensa de la muntanya i no per això mancat d'ambició.

La lluita és desigual, però sense obres, l'amor és mort. Us en recordeu?

APUNTS SOBRE MACROLÍQUENS FOLIACIS DE SANT LLORENÇ DEL MUNT

Per Antoni COMELLAS i GARCIA

PRESENTACIÓ

Els líquens són formats per la simbiosi d'un fong i una alga. Quan l'alga és una cianofícia, com *Nostoc*, tenen colors grisos i marronosos. Si es tracta d'una alga clorococcal són de color verd. Hi ha líquens adaptats a molts ambients. Els que presentem seguidament viuen, a la península ibèrica, en clima de tendència atlàntica i oceànica. En el clima submediterrani viuen a les muntanyes amb microclimes d'alta humitat ambiental. Aquest és el cas dels líquens que esmentem, situats entre els 800 i 900 metres d'alcària, entre el Montcau i el turó de Coll Prunera, en els sots i canals amb presència de roure de fulla gran (*Quercus petraea*), roure martinenc (*Quercus humilis*) i pi roig (*Pinus sylvestris*). La situació a la quadrícula UTM és DG11.

Prefereixen en general boscos vells, principalment caducifolis, però alguna espècie també de coníferes.

Algunes espècies són epífites, viuen sobre els troncs de roure, altres comparteixen lloc als talussos humícoles, talussos molsosos, roques molsoses i a la base de roures molsosos, sempre en llocs ombrejats.

Les referències a aquestes espècies es circumscrivia fins avui als Pirineus, el Montseny i la Serra de Prades.

CATÀLEG

Lobaria pulmonaria (L.) Hoffm.

La troballa d'aquesta espècie es deu a Joaquim Pérez i Raventós, membre de la Secció de Ciències Naturals. L'ha trobada així mateix a la canal de la Font Freda, també sobre roure. Posteriorment, en una sortida de la secció acompanyats del liquenòleg Néstor Hladun, es va confirmar la seva presència, juntament amb *Peltigera horizontalis* i *Peltigera polydactyla*.

Es tracta d'una espècie epífita, de color verd, amb alvèols ben definits en el tal·lus, que viu sobre troncs de roure molsosos, en general roures grans. L'hem trobat, fins avui, sobre nou roures,

Lobaria pulmonaria

acompanyada en un roure de *Nephroma laevigatum*. És per tant una espècie molt escassa. Espècie que està protegida en bastants països, i que és sensible també a la contaminació atmosfèrica, sobretot de SO₂. El nom de *pulmonaria* es deu a la seva semblança amb els pulmons, i a la falsa creença de que curava enfermetats pulmonars.

Peltigera leucophlebia

Peltigera praetextata (Flörke ex Sommerf.) Zopf

Espècie amb el tal·lus de color gris fosc, mat, amb isidis esquamulosos aplanats a les vores dels lòbuls i a les fissures. Viu sobre talussos, sobre molses i base de troncs. És una espècie escassa, limitada a aquest ambient humit, però més abundant que l'espècie anterior.

Peltigera horizontalis (Hudson) Baumg

Espècie també grisa, lluent, amb apotecis horitzontals, que trobem sobre talussos, roques amb molses i base de troncs. La trobem aquí i allà en aquests ambients.

Peltigera polydactylon (Neck.) Hoffm.

Espècie també grisa i lluent, amb apotecis de color avellana i aixecats. No és gaire abundant. Prefereix talussos, troncs caiguts...

Peltigera leucophlebia (Nyl.) Gyeln.

Espècie de color verd. Tal·lus amb cefalodis. Viu sobre talussos i roques molsoses. Es diu que té preferència a boscos de coníferes. Molt escassa. Només trobada en una localitat.

Sticta fuliginosa

Nephroma laevigatum Ach.

Espècie de color marronós, amb apotecis arrodonits situats al revers dels lòbuls. L'hem trobat com espècie epífita sobre dos troncs de roure, per tant molt escassa.

Sticta fuliginosa

Espècie d'anvers quasi negre, amb cífels blanques al revers. Espècie molt escassa, que viu en talussos i base de roures, en llocs humits i ombrejats.

Solorina saccata (L.) Ach.

De color verd, amb els apotecis situats en petites depressions a l'anvers. Viu en talussos amb molses.

ALTRES LOCALITATS

Hem localitzat també la presència del gènere *Peltigera* a dos indrets de les rodalies del massís en zones obagues i silicícoles.

RODALIES DE LA FONT DEL TRONCÓ

S'hi troben presents *Peltigera praetextata*, *Peltigera canina*, *Peltigera polydactylon*, *Peltigera horizontalis*.

RODALIES DE LA FONT DE LA CIRERA

Hi estan presents *Peltigera leucophlebia*, *Peltigera praetextata*, *Peltigera horizontalis*, *Peltigera polydactylon*.

CONCLUSIONS

De la protecció integral de les àrees esmentades, juntament amb els boscos de roures i coníferes presents, en especial els grans roures, que són una gran reserva de líquens epífits, en depèn la preservació d'aquests macrolíquens foliacis.

BIBLIOGRAFIA

- ARAGON, G.; MARTINEZ, I.; BURGAS, A. Macrolíquenes de Castilla-la Mancha. Instituto de Estudios Manchegos. Diputación Provincial de Ciudad Real.
- BRIGHTMAN, F.; NICHOLSON, B.E. 1977 Guía de Campo de las Plantas sin Flores. Editorial Omega.
- CAMBRA, J.; GOMEZ, A.; RULL, J. 1989 Guia de les Algues i els Líquens dels Països Catalans. Editorial Pòrtic.
- HLADUN, Néstor; GOMEZ BOLEA, A.; LLIMONA, X. 1986 Els líquens del Montseny. El patrimoni biològic del Montseny. Diputació de Barcelona.
- LLIMONA, X. i altres. 1991 Fongs i líquens. Història Natural dels Països Catalans. Vol.5 Enciclopèdia Catalana.
- SECCIÓ DE CIENCIES NATURALS 1996 Introducció als líquens de la mà de Néstor Hladun. Arxiu del Centre Excursionista de Terrassa. N° 90-91.
- WIRTH, V.; DÜLL, R.; LLIMONA, X.; ROS, R.; WERNER, O. 2004 Guía de campo de los Líquenes, Musgos y Hepáticas. Editorial Omega.

JAUME FABRÉS i AMORÓS

Per Dr. J. ÀRIAS i VENTALLÓ

En Jaume Fabrés ha mort. Terrassa perd un ciutadà insubstituïble, i tots nosaltres un amic excepcional.

La seva personalitat ve marcada des de jove per la influència de l'escola d'escoltisme, amb el mestratge del sacerdot MOSSÈN ANTONI BATLLE, que va transmetre a un jove Fabrés els valors religiosos, els valors de l'amistat i l'amor a la muntanya.

En un moment en que, llegint les entrevistes de la premsa, veus que tanta gent de notòria vàlua personal i científica es confessen agnòstics i convençuts de que amb la mort s'ha acabat tot, era reconfortant, en converses amb en Jaume Fabrés, descobrir en ell un catòlic romà convençut, converses, que en molts moments quedaven aureolades d'una espiritualitat monàstica benedictina, com la dels seus amics montserratins.

El seu do de l'amistat era inabarcable. Era amic de tothom.

Jo mateix, en aquells temps barrejat amb la joventut de Terrassa, sentia parlar una i altra vegada d'un tal Jaume Fabrés i l'àmplia anecdòtica de la seva personalitat, tant, que vaig dir-me, és una persona de la que t'hi has de fer amic, i no vaig parar fins a aconseguir-ho.

El resultat va ser una compenetració anímica total en tots els aspectes. L'humor i el somriure entre nosaltres va ser una de les constants principals en la nostra relació durant tota la vida.

I sobretot la coincidència en l'aspecte bàsic de la personalitat d'en Jaume Fabrés. El seu amor a la muntanya.

Obrint el seu llibre "*Records d'un alpinista*" quedo astorat per la seva fantàstica capacitat literària en fer-nos les descripcions de tantes i difícils ascensions que en el seu llibre es comenten, així com l'exquisida sensibilitat en transmetre'ns els seus sentiments i reflexions que ell anava experimentant mentre les portava a terme.

Llegint el llibre haig de destacar dues fites: una al començament i l'altra al final.

La primera, el descobriment fet per ell del massís pirinenc del COTIELLA i al final la travessia integral del massís de la MEIJE a la regió dels Alps francesos dels OISSANS, gesta alpina que culminada amb èxit va ser la consagració de la carrera alpina del matrimoni Fabrés.

I tornant al Cotiella, muntanya per molts de nosaltres mítica que ell va descobrir, descobriment del que ens va fer participar després a tants de nosaltres amics seus del Centre Excursionista de Terrassa. La lectura del seu descobriment té un in crescendo que culmina amb l'arribada a l'Ivon de Plan, i explica la seva sorpresa a la vista d'un petit llac, únic, estrany, en un món allunyat i silenciós rodejat de muralles de roques calcàries, de colors canviants calidoscòpics.

Aquesta devoció del Cotiella, la seva muntanya, l'arrodoneix amb el "Baptisme del Pic d'ESPUY", un cim inominat fins llavors, de la carena somital del massís.

L'efemèride va tenir lloc fa 50 anys, és a l'any 1958, una massiva concentració de més de cent muntanyencs franco-espanyols, amb altes autoritats de l'alpinisme francès i familiars, al Raymond d'Espuy, coloquen al cim una placa. El binomi COTIELLA-FABRÉS ha quedat segellat per sempre.

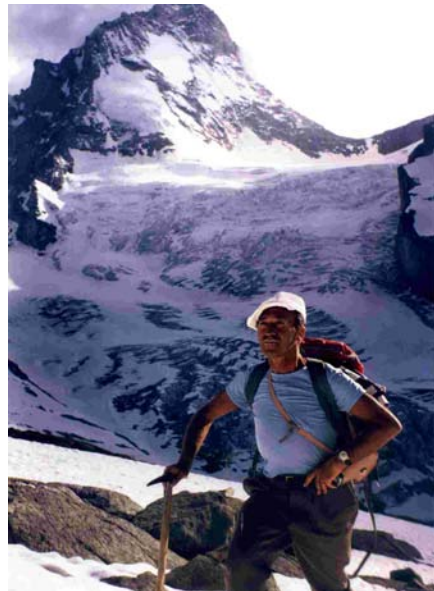
Aquesta fraternització tan cultivada per la família Fabrés amb els muntanyencs francesos es va consolidant cada vegada més, especialment en distingim dues famílies com els Prunet de Tarbes i els Birling d'Alsàcia, sobretot amb aquests últims, amb els quals durant 30 anys van fer importants ascensions als Alps.

I cap al final de la lectura del seu llibre m'haig de tornar a aturar. Començo a llegir la sensacional gesta alpina del matrimoni Fabrés, la travessia integral de les crestes del massís de la MEIJE dels Alps del OISSANS.

És la resenya de tres dies amb vint hores d'escalada i que segons ell va ser la més bella ascensió de la seva carrera d'alpinista. La descripció té un crescendo des del principi: les primeres llums del matí, nuvolades irreals multicolors, precipicis de vertigen, rappels horitzontals sobre el buit, però el recital va a més, i arriba al seu clímax quan un progressiu empitxorament del temps troba als alpinistes entretinguts a les interminables crestes que els separen del punt culminant, el Dit de Déu de la Meije, el dilema és angoixant, allà on han arribat la possibilitat de retorn està sobrepassada i no queda més opció que seguir amunt i després enfrontar-se amb la incògnita de la devallada. I llavors es desencadena la tempesta als 4.000 m en una muntanya que es diu la Meije i se'n surten amb èxit.

El final feliç i exitós d'aquesta travessia clàssica alpina és la millor consagració de la carrera alpina del matrimoni Fabrés.

I al final una jaculatoria, quan baixant de les muntanyes en la seva experiència himalaienca va arribar un capvespre al temple budista de Kumru, precisament en plena celebració d'una cerimònia religiosa budista, els bonzos cantant a la llum de les antorxes al ritme monòton dels gongs, trompetes i campanes, l'atmosfera impregnada d'olors d'incens i sàndal, tot va contribuir que la serenitat del budisme impregnés el seu esperit. L'esperit d'un home bo, creient, noble, mestre de muntanyencs, que tots nosaltres anirem estimant sempre.

Jaume Fabrés i Amorós al peu de la Dent Blanche

ESTIUEIG A LES FONTS I L'ABSÈNCIA DELS FILLS DE L'AIRE

Per Francesc PALET i SETÓ

Heu sentit a parlar de la CIUTAT JARDÍ DE LES FONTS?

Doncs si, ací teníem uns paratges amables, dels quals gaudien els estiuejants de Barcelona i alguns de Terrassa.

A les primeries del Segle XX, es van urbanitzar i parcel·lar els terrenys de la zona. Comprenien les masies de Can Amat de les Farines, Can Falguera i Can Casanoves. Una sèrie de factors abonaven aquesta situació.

Els boscos originals ben nombrosos, la riquesa de les seves aigües i el privilegiat emplaçament.

Sant Llorenç del Munt al nord i Montserrat a l'oest purifiquen els seus aires.

Persones desitjoses de millorar la salut, s'afincaren a Les Fonts. Es construïren notables edificis, que encara subsisteixen i són un orgull pel barri.

Però, els anys no passen en va, i tot canvia.

Amb la pròpia família, vam venir els estius a Les Fonts. D'això ja fa cinquanta anys i sembla que era ahir!

Enguany un bon amic m'atura pel carrer i em pregunta:

—Vostè Francesc, penso, que deu ser dels últims estiuejants de les Fonts, oi? És quan penso, que segurament deu ser cert.

M'adono de com l'ambient i el nostre viure dels estius a Les Fonts ha fet un gran tomb.

Heus ací uns pensaments de l'hora present.

Vam lluitar i sospirar per aconseguir una millora urbanística, amb l'ajuda de l'Ajuntament de Terrassa i l'esforç econòmic de tot el veïnatge, que en definitiva va pagar totalment el cost de l'obra. La pols, l'aigua i el fang els hem tret dels camins, però ara hem perdut moltes coses.

La primera l'AIGUA; pels camins ens feia nosa. Pensem que s'infiltrava a la terra i afavoria la reserva de pous. Era la gran riquesa de Les Fonts.

I una altra, si voleu menor dels OCELLS i per a mi molt important. Les orenetes no vénen. Els manquen els materials per fer els seus nius: l'aigua i el fang.

Elles ens alliberarien dels mosquits, que són el seu aliment. No hi ha orenetes, doncs tenim mosquit!

També ens han deixat tota altra varietat d'ocells cantaires i animals minúsculs.

Els carrers, ara llisos i polits, faciliten la més gran velocitat dels vehicles i el seu soroll. Una altra molèstia ben negativa.

Al meu al·legat en pro del ocells, cal fer-hi constar també una gran varietat, com: els *cantaires*: rossinyol, verdum i cadenera; i els *altres* que ens feien companyia en el transcurs de l'any: cucut, picapinyes, puput, pardal i rata-pinyada.

Els enyorem. Heus ací el meu lament:

ADÉU VOLADÚRIES:

*Els ocells ens han deixat.
Ens falten les seves passades
harmonioses: rossinyols, verdums
i cadeneres. No volen tractes
amb els brogits eixordadors
de vehicles: motos, i motors.*

*Els camins llisos i asfaltats
conviden a la cursa desaforats.
les orenetes que teníem any
darrera any i niaven a
recer del ràfec de la teulada
han fugit per sempre més.*

*El seu xiscle recercant
la pitança, ens lliurava
del damnós mosquit.*

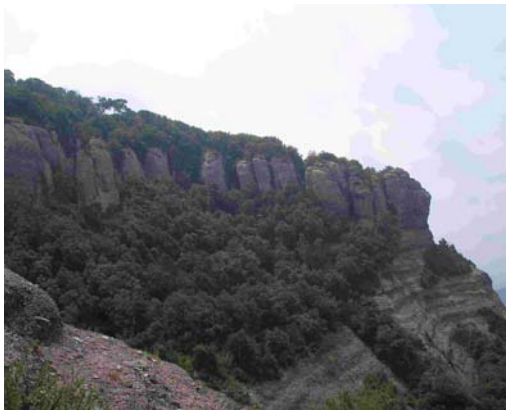
desembre de 2008

ELS MELINDROS (SANT LLORENÇ DEL MUNT)

Per Òscar i Albert MASÓ GARCIA

En el darrer i més elevat “pis” de cingles de la popular i estimada Mola hi ha unes roques que en Josep Barberà i Suqué, en el seu llibre *Sant Llorenç pam a pam* (Operació entre rius), anomena Els Melindros i que estan formades per tres monòlits situats just al cantó nord-est i a tocar de l’allargassada i àeria agulla de la Miranda dels Cavalls. Aquestes agulles són poc altes i força assequibles, però la seva situació àeria, la frondosa i bonica vegetació que les envolta i els extensos i preciosos paisatges que dominen fan d’aquestes talaies uns miradors excepcionals.

Per sort per als escaladors intrèpids i amants de les grimpades a monòlits rocosos, més al nord d’aquests tres Melindros “originals” s’alcen tres agulles més que estan a tocar de les cingleres que s’estenen vers el nord i que queden interrompudes per la pronunciada canal o camí dels Melindros o del Melindro. Aquestes agulles són força destacables i probablement van ser ascendides fa anys, tot i que no apareixen en el “Pam a pam” d’en Barberà ni hi ha cap referència prou explícita que les identifiqui en la crònica d’algun butlletí antic. Per tant, els suposats primers escaladors, ben posteriors a les èpoques dels pioners grimpaires del massís de Sant Llorenç del Munt, les han batejat segons el seu criteri i suposant que feien la primera ascensió coneguda a aquestes desconegudes roques (fins fa relativament poc temps) que amplien la regió dels Melindros.

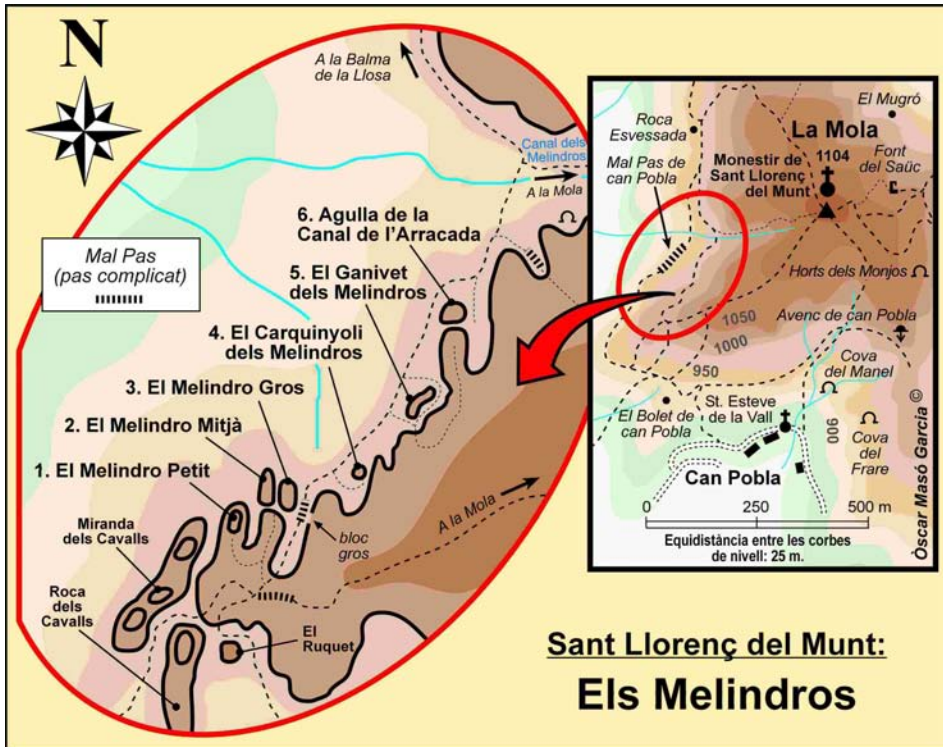

Agulles i cingles dels Melindros vistos des del camí de la Balma de la Llosa. Foto: Conxita García Pérez.

A continuació us descrivim algunes vies d’escalada que solquen els monòlits dels Melindros tot advertint-vos que es tracten d’ascensions clàssiques i d’aventura, poc equipades i curtes, recomanables per als col·leccionistes d’agulles santllorentines i que realment estimin aquest preuat massís. No us oblideu mai que us trobeu en un Parc Natural i que cal complir les normes de respecte i cura envers la Natura. En aquest sentit, la regulació d’escalada vigent permet escalar durant tot l’any en la regió dels Melindros. Eviteu, això sí, dies freds o humits. Que tingueu un profitós àpat de Melindros!

SITUACIÓ

En el següent mapa s'indica la situació de la regió dels Melindros, força propera al cim de La Mola. Podem accedir a elles des de la Balma de la Llosa travessant el camí o canal dels Melindros en direcció sud o bé des dels Cingles dels Cavalls per sobre del cingle a través de corriollets i canals en direcció nord.

Mapa de situació i accés als Melindros. Autor: Òscar Masó García.

SIMBOLOGIA DELS CROQUIS

En el següent requadre es mostra la simbologia emprada per representar les assegurances reflectides en les vies d'escalada. Cal dir que només s'indiquen els arbustos on s'estableixen les reunions intermèdies o cimals, i no els que ens podem trobar durant l'escalada.

SÍMBOLS	
•	Espit
⌒	Pont de roca
🌳	Arbust

AGULLES I VIES D'ASCENSIÓ

1. EL MELINDRO PETIT

Bufona agulleta de formes arrodonides i que té el cim partit per una bona bretxa. Està emplaçada aèriament sobre d'un cingle abocat vers el Mal Pas de Can Pobla per la seva cara oest.

1a. Via Normal: Primera ascensió desconeguda. Discorre pel cantell sud de l'agulla, on cal fer una passa alta. És recomanable encordar-se degut al bon estimbat que s'obre a banda i banda de l'agulla. Dur bagues. IIIº, 5 m.

Descens: desgrimpant amb compte la via normal.

Oscar Masó dalt de l'aeri i bufó Melindro Petit. Foto: Albert Masó Garcia.

2. EL MELINDRO MITJÀ

Grossa talaia d'altres parets situat a l'est del Melindro Petit i més avançat cap al nord.

2a. Via Normal: Primera ascensió desconeguda. Consisteix en fer una aèria passa des del cingle. És recomanable encordar-se degut als estimbats existents. Dur bagues. IIº, 5 m.

Descens: desfent el salt des del cingle fent una curta grimpada de IIº.

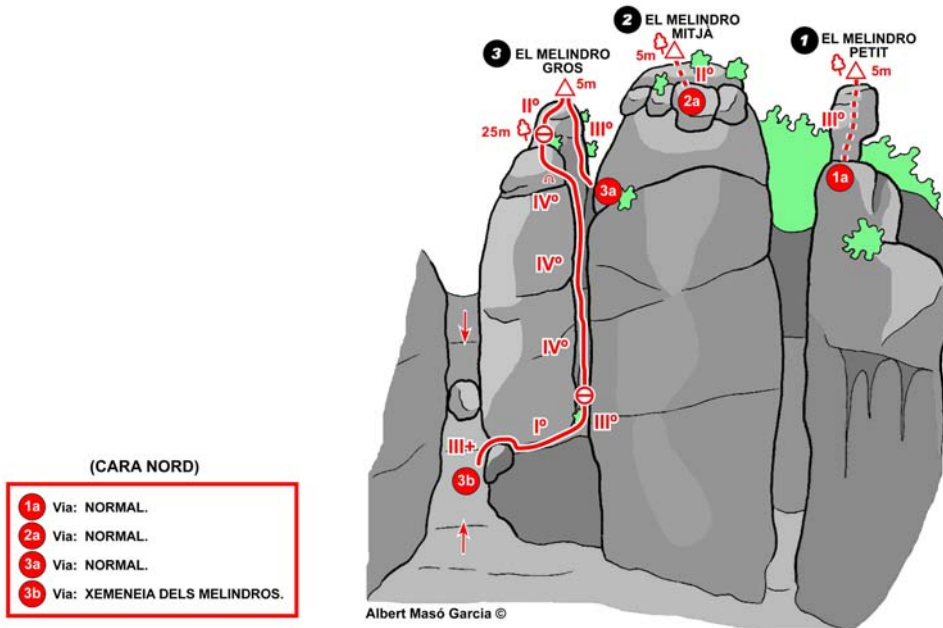
3. EL MELINDRO GROS

Està compost per dos cims enclotats entre la cara est del Melindro Mitjà i una estreta canal que comunica el camí inferior que voreja la base dels cingles amb la part superior dels cingles dels Cavalls (aquesta canal presenta un pas un xic complicat al seu inici consistent en superar un gros bloc mitjançant una grimpada).

3a. Via Normal: Primera ascensió desconeguda. Es pot fer des del cim del Melindro Mitjà, havent de desgrimpar un xic fins accedir al coll de l'agulla i passar a aquesta ajudant-nos de savines, o bé es pot accedir al coll per una estreta xemeneia des de la canal abans descrita. Des del cim sud (que és el més alt) cal fer una curta i senzilla desgrimpada fins al cim nord. Dur bagues. III°, 5 m.

3b. Via "Xemeneia dels Melindros": Primera ascensió desconeguda. Aquesta via recorre la xemeneia que forma la separació entre el Melindro Mitjà i el Gros. Per accedir al seu peu hem de partir de la canal situada a l'est del Melindro Gros; just sota del gran bloc que la barra, hem de seguir una vira que ens duu a la xemeneia mitjançant un pas atlètic inicial. Reunits en un boix, s'ascendeix la xemeneia en franc ramonatge amb bona roca en general, cercant la part més estreta (situada cap al nord) i arribant al cim inferior del Melindro Gros, recomanant de fer reunió en el collet entre les dues puntes, on hi ha una bona savina. Via desequipada però ben assegurable amb aliens, un "cordino" per pont de roca, algun clau tipus "V" ó "U" i bagues. Recomanable i molt clàssica. IV°, 25m.

Descens: desgrimpant amb compte la via normal .

4. EL CARQUINYOLI DELS MELINDROS

Agulla esvelta que queda amagada pels arbres i molt a prop dels cingles. En la primera ascensió documentada es va trobar una baga vella al cim, però no se sap quins van ser els primers a escalar-la ni per on van pujar.

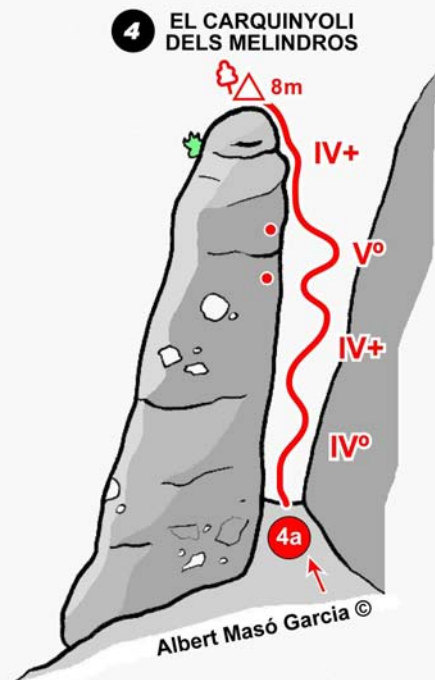
4a. Via “Merlets vertiginosos”: Oberta des de baix per Martí Puig i Uri l’any 1990. Puja pel cantó de l’agulla que mira al cingle fent un ramonatge força obert i delicat amb roca descomposta a l’enganxar-se a l’agulla. Equipada amb dos espits (“U” opcional). Dur bagues. V° (IV+ obligat), 8 m.

Descens: COMPTE! es rapela des d’una baga situada en un tronc d’heura que cal verificar si és prou ferm. Si no ens en fiem, es pot despenjar a l’escalador pel cantó oposat per on ha pujat.

(CARA SUD-EST)

4a

Via: MERLETS VERTIGINOSOS.

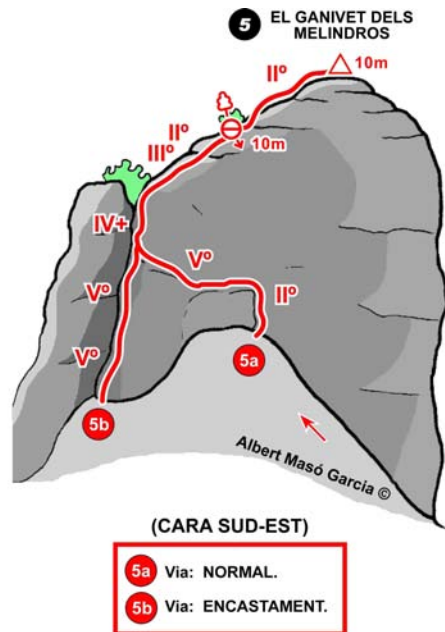
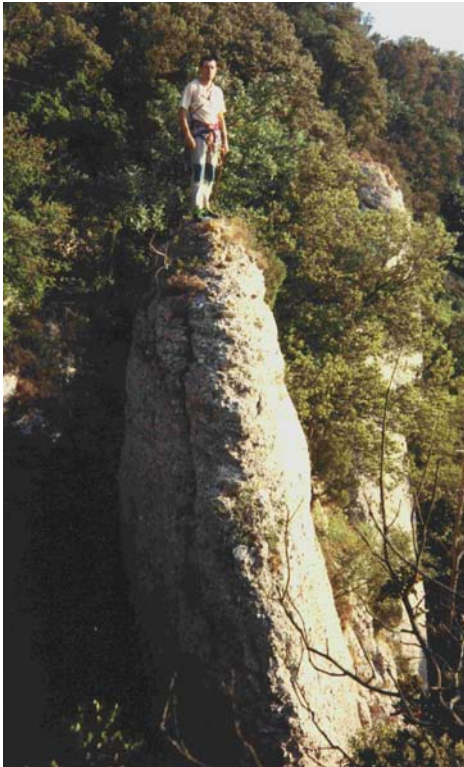
Òscar Masó ascendint el Carquinyoli dels Melindros pel ramonatge de la via “Merlets vertiginosos”. Foto: Albert Masó García.

5. EL GANIVET DELS MELINDROS

Esmolat agullot que passa força inadvertit entre les cingleres i que té una atractiva paret oest. Des del coll no és gaire alt però és difícil d'ascendir per tot arreu.

5a. Via Normal: Primera ascensió coneguda el dia 12-3-1994 per Ernest, Òscar i Albert Masó. Des del coll de l'agulla cal situar-se sobre d'una plataforma i flanquejar precàriament cap a l'esquerra fins abastar un diedre que ens duu a l'esmolada aresta sud de l'agulla. Trams de roca descomposta. Via desequipada. Recomanable dur algun clau variat i bagues. Abans del cim hi ha una ferma savineta amb бага des d'on s'estableix la reunió cimal. V°, 10 m.

5b. Via "Encastament": Oberta des de baix per Joan Armengol Comas i Albert Masó Garcia el dia 30-7-1998. Recorre de dalt a baix una estreta xemeneia situada a la cara sud de l'agulla i que rau a la via normal. Inici sostingut i difícil. Roca variable. Via desequipada. Cal dur un empotrador o friend gros i bagues. V°, 10m.

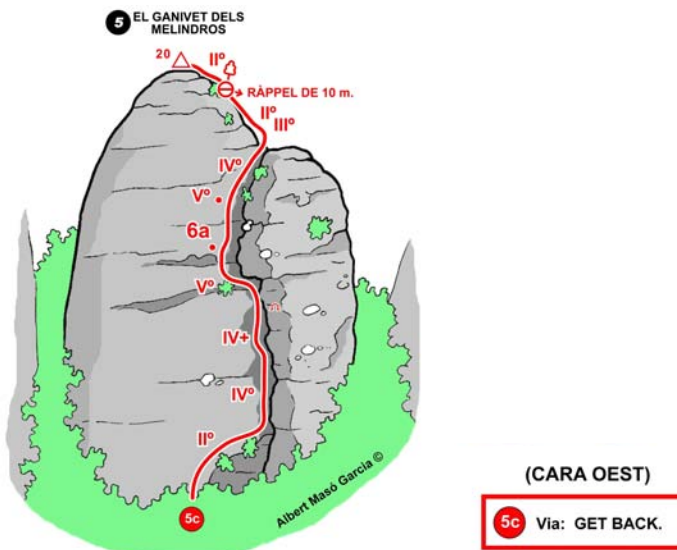
En Joan Armengol gaudint de l'esmolat cim del Ganivet dels Melindros. Foto: Albert Masó Garcia.

5c. Via “Get Back”: Oberta des de baix per Òscar i Albert Masó Garcia el dia 8-5-2010. Remunta la cara oest de l’agulla iniciant l’ascensió per un estret encastament que deriva en passos de placa i díedre atlètics. Roca bona en general menys al capdamunt. Via salvatge i vertical. Recomanable dur un universal, una “U” i bagues. 6a (Vº obligat), 20m.

Descens: fent un ràpel de 10 metres des de la savina sub-cimal cap al coll de l’agulla.

Albert Masó obrint la lògica via “Get Back” al Ganivet dels Melindros. Foto: Òscar Masó Garcia.

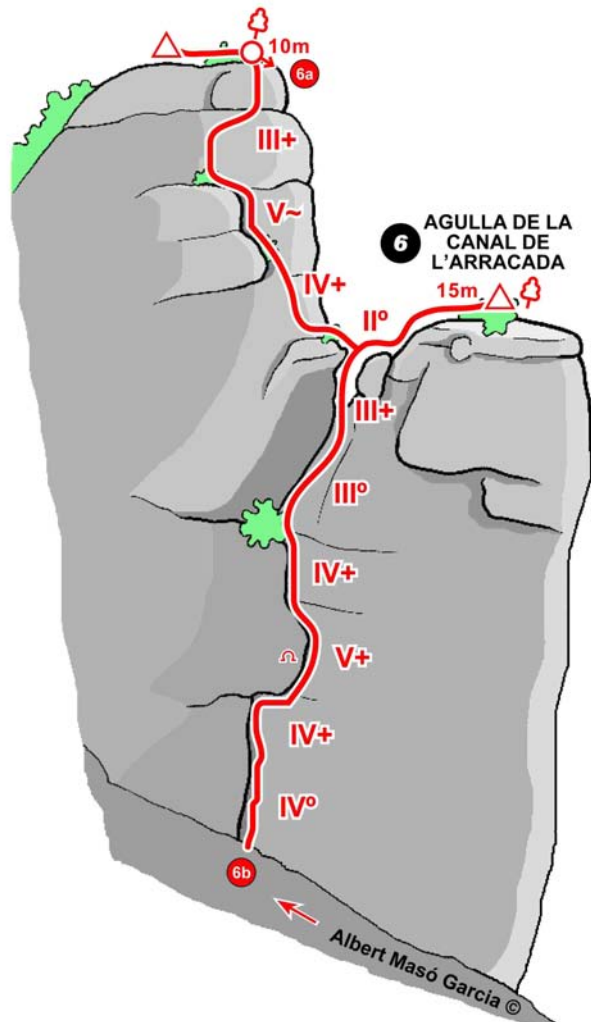

6. AGULLA DE LA CANAL DE L'ARRACADA

Agulla situada a mig aire del cingle que queda just al nord del Ganivet dels Melindros, formant una estreta cresta descendent vers el nord. És esmolada i àeria.

6a. Via Normal: Primera ascensió coneguda el dia 28-3-2005 per Òscar Masó Garcia. Des del cim del cingle cal fer un ràpel d'uns 10 metres fins el penjat coll de l'agulla i des d'allí passar fàcilment al seu cim. Dur bagues. Retorn al capdamunt del cingle mitjançant la corda del ràpel.

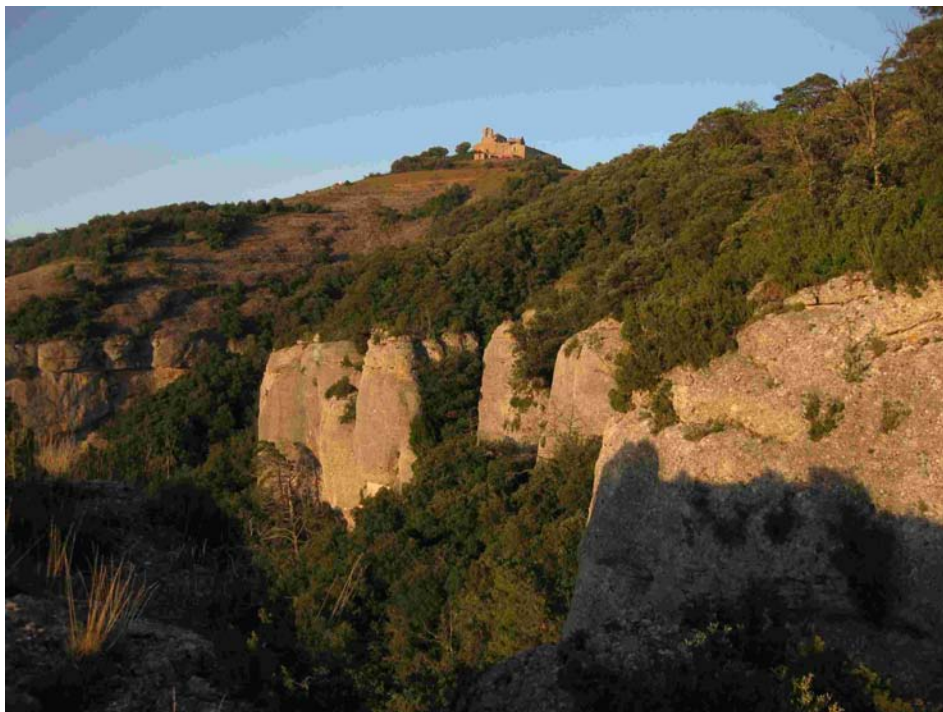
6b. Via "Rústik Line": Oberta des de baix per Òscar i Albert Masó Garcia el dia 30-10-2005. Primer va a buscar el coll de l'agulla des del seu vessant est mitjançant un encastament amb un pas explosiu i delicat; reunits al cim de l'agulleta, se segueix pujant pel cantell nord del cingle amb passos finets. Roca variable. Via gairebé desequipada. Cal dur friends grossos, bicoins, un universal i bagues. V+, 25m.

(CARA NORD-EST)

6a Via: NORMAL.

6b Via: RÚSTIK LINE.

Des dels Melindros es pot gaudir dels darrers rajos solars del dia que il·luminen el cim de La Mola. Foto: Albert Masó Garcia.

BIBLIOGRAFIA

- “*Sant Llorenç pam a pam (Operació entre rius)*”. Josep Barberà i Suqué. Publicacions de l’Abadia de Montserrat. Col·lecció Cavall Bernat. Volum nº 6. Barcelona, febrer de 1979.
- Centre Excursionista de Terrassa. Mapa de Sant Llorenç del Munt i Serra de l’Obac. Escala 1:20.000. Any 1988.
- Editorial Alpina. Sant Llorenç del Munt i l’Obac. Escala 1:10.000. Edició 2003.

LA COVA I L'AVENC DE L'Ú

Per Jordi GUILLEMOT i MARCET
i Marc ANGLÉS i VILA

Amb els forats deu passar com els bolets. Un dia passes per un cantó i no veus res de nou, i un altre dia passes tres metres més enllà, i t'adones que el sòl de Sant Llorenç del Munt ha cedit en un punt. Un punt fosc, humit i amagat que engoleix verticalment tot el que hi cau, siguin pedretes ó idees. El punt ara mateix és un avenc. L'avenc de l'Ú. Poques hores abans havíem trobat una cova molt propera, amb una boca de més de cinc metres d'alçària: la cova de l'Ú. Tot això es mostrava als nostres ulls el 15-01-2000. La cova no va oferir cap resistència a ser explorada. En canvi el menut forat de l'avenc va anar ampliant contínuament el seu profund anonimat, fins arribar a engolir il·lusions completament desbocades .

4 anys més tard vam fundar, juntament amb el geòleg Marc Anglés, un grupuscle especial de desobstruccions anarco-cavernícoles: l'Espeleopringuer. El primer gran èxit de la organització va ser penetrar els -6 metres de l'avenc de l'Ú que, com el seu nom indica, tan sols permet el pas d'un individu per la seva reduïda boca. El dia fatídic fou el 13-03-2004: finalment, les il·lusions no s'esvaïren però van quedar més proporcionades a la realitat. No detallaré aquí les dificultats tècniques que amb el primer visitant, d'aspecte més o menys homínid, es van haver d'emprar per poder-lo retornar a l'exterior del cau. L'intrincat sistema de politges, cordes, nusos, polipasts i força brutes foren de tal magnitud, que el reportatge gràfic que va acompanyar la gesta estalviava qualsevol paraula i, de passada, no estalviava cap somriure. Millor així. Altrament potser hauria estat símptoma inequívoc d'una tragèdia no exempta de tints còmics.

L'AVENC DE L'Ú

Es va eixamplar una petita boca terrosa (60x25cm) fins al punt que passés, ajustadíssim, el cos d'un espeleopringat, és a dir, d'algú prou descerebrat com ara el que escriu això. No es va fer peu fins arribar als -3 metres de fondària, punt on la diàclasi, a més d'haver-se eixamplat, canviava de direcció: De la direcció N85 del primer pou es passa a una altra de N28. Aquest nou pou de -3 metres, ample i generós, ben adornat de concrecions, arrels i aranyes familiars, ens va permetre el descens encordat fins al fons de tot, amb un sòl ple de sediment i una llesca esfondrada de paret.

Total: -6 metres. Hauríem volgut arribar més lluny. Potser hauria estat possible que l'avenc hagués estat més profund. Però ni la nostra voluntat ni la nostra fe van poder ampliar ni reduir un sol centímetre de la realitat. En vam prendre nota i en vam mesurar les conseqüències.

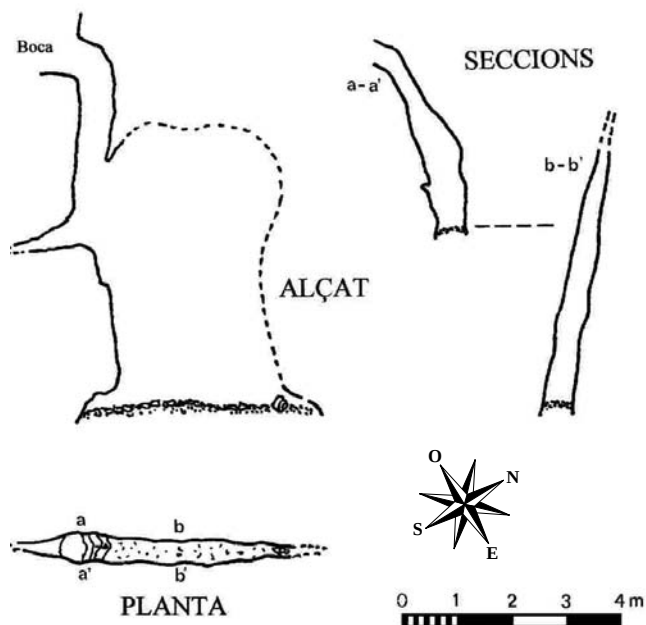
AVENC DE L'Ú

Mura (Serra de l'Obac)

Topografia de Jordi Guillemot i Marc Anglés

SIS - 31 de març de 2004

Altitud: 761 msnm

COVA DE L'Ú

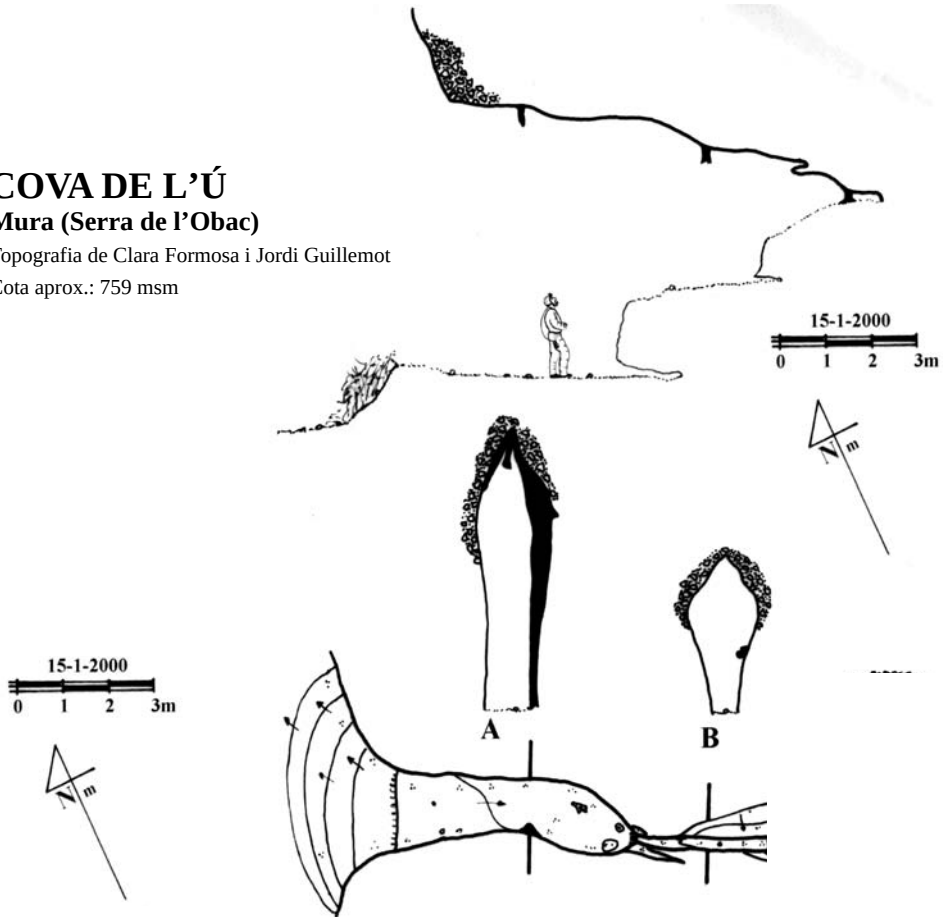
Una impressionant boca de cinc metres amb una colada estalagmítica d'iguals dimensions, no ens podia fer pensar en una cavitat de tan sols 9 metres de recorregut lineal, la major part del qual i continuant amb dos ressalts, es fa en una progressió pseudo-egípcia, desfilant d'un en un. Al fons de tot i com a record, un raconet concrecionat i unes plomes d'au rapinyaire. La cova de l'Ú es podria definir com una cova amb molta boca i poca teca: una galeria única de direcció W295N. Però solament l'ampli rebedor paga la pena visitar-lo, ni que sigui com a refugi en dies de mullader. Es va senyalitzar la cova amb el nom i un marc exquisidament signats a la paret d'entrada; és la exigència primera batejar allò que feia uns minuts no tenia nom, i vagarejava inconscient de tenir cap identitat. L'Ú primer és l'Ú primer!

COVA DE L'Ú

Mura (Serra de l'Obac)

Topografia de Clara Formosa i Jordi Guillemot

Cota aprox.: 759 msm

SITUACIONS

Comprometedores, com sempre. Partint del coll de Boix en direcció al turó del Mal Pas de Puigdoure, deixarem a la nostra esquerra el trencall de l'Hospital de Sang (corriol que s'ha convertit en la primera carretera que travessi un RNQ* sense necessitat de requalificar res). Deixarem més tard també l'estribació que porta a les agulles de Matarrodona i a la cova Bonica de l'Illa. Agafarem la següent estribació (*estribació 800*, en el mapa CET coincideix amb la xifra 800 de la cota) sortint a la nostra esquerra i seguint el fil de la carena. Arribarem a un penya-segat des d'on a sota mateix veurem l'Agulla Petita de

Matarrodona**. Nosaltres davallarem per la nostra dreta, trobant una canal fressada dins el bosc. Al costat hidrogràfic esquerre d'aquesta canal, dividida en dues parts per un petit promontori, hi ha l'avenc de l'Ú, aproximament a la cota 767 metres. Trobarem la boca a la primera divisió tal i com venim, tot just davallant uns metres i arrecerada en un bloc de conglomerat. Si acabem de davallar aquesta canal i planegem pel roquetar que es veu a la nostra dreta, trobarem que, anant a trobar la base del nivell carbonàtic, haurem de travessar una petita canal i després, el següent revolt és ja el de la cova de l'Ú, amb el peu de la boca farcit d'arítjols entortolligats.

Com que la vida moderna és plena d'uns i zeros, també existeix un promontori anomenat la Fortalesa de l'Ú, una agulla rocosa separada del cingle que domina un indret enlairat i situat al bell mig de les dues cavitats ressenyades. Visca la unitat de l'Ú!

* RNQ: obscur acrònim inventat per la Diputació de Barcelona que designa unes determinades zones del parc com a Reserva Natural Qualificada. La qualificació però, i pel què s'ha vist, pot canviar radicalment d'interpretació, esdevenint sobtadament un lloc idíl·lic per obrir una nova pista forestal que comuniqui el més ràpidament possible dues finques propietat de la Diputació: Matarrodona i La Mata. Propòsit i prioritat aquestes, que la major part dels focs trobaria completament innòcues per a dur a terme la seves accions destructives. El pas d'un front d'incendi no es veuria gens amenaçat per la creació d'una discreta pista que aproxima ràpidament dues finques dins el bosc. Això serien més aviat comoditats de desplaçament, i no pas mesures preventives i efectives per a la lluita contra el foc. Els incendis no es poden convertir en un sac d'excuses per fer qualsevol cosa. Amb el foc, com tot sovint ens han recordat les institucions, no es juga.

** consultar el topònim a Sant Llorenç Pam a Pam. Josep Barberà. Ed. Cavall Bernat / 6. 1979. p128

CRÒNICA

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DEL 28 DE MAIG DE 2008

El dia 28 de maig, a la sala d'actes, es va celebrar l'Assemblea General Ordinària, sota la presidència d'Àngel Casanovas, acompanyat dels vicepresidents Salvador Vives, Francesc Muntada i Enric Prat, i del secretari Josep Ma Escoda.

Primerament es llegí l'acta de l'anterior assemblea, la qual fou aprovada per tots els assistents. Seguidament, ja dins l'apartat de l'informe de presidència, Àngel Casanovas llegí l'estat dels socis a 31 de desembre del 2007: 2218 socis (122 altes i 316 baixes, 6 d'elles per defunció). En va fer un sentit record per Jaume Astals i Busquets, Ramon Rius i Soldevila, Antoni Ventura i Astals, Frederic Solé i Torres, Pere Verderi i Fité, i Fernando Merchan Bravo. Actualment, els deu primers socis són:

- 1: Josep Cuartero i Cabré
- 2: Carles Ballbè i Artigas
- 3: Àngela Bruguera i Font
- 4: Cèlia Carles i Soriguera
- 5: Manuel Planchat i Villacampa
- 6: Josep Ma Àrias i Ventalló
- 7: Josep Vidal i Cañameras
- 8: Joan Fontanals i Alegre
- 9: Alfons Sanagustí i Santaulària
- 10: Francesc Brugueras i Rusca

A continuació, els presidents o responsables de seccions, exposaren les activitats dutes a terme el 2007. Començà parlant en Ton Grau (Fotografia) i el seguiren Joaquim Pérez (Ciències Naturals), Ricard Alegre (Petites Travessades), Gemma Pirla (Investigacions Subterrànies) i Hermo Díez (Senders). El president lamentà l'absència del representant de la Secció d'Alta Muntanya. Després, Casanovas informà que el que s'ha llegit de la Secció d'Esquí a l'acta de l'anterior assemblea (de que es convertia com a club a part de l'entitat) de moment tot ha quedat en suspens, doncs els protocols no s'han firmat i l'assemblea extraordinària que s'havia de dur a terme encara no s'ha fet.

Àngel Casanovas féu un repàs de les activitats pròpies de l'entitat, com les noves incorporacions a la biblioteca, el dinar d'homenatge als socis, la 76a Diada del Centre, la 28a Marxa Popular, la Diada de Sant Bernat, la Ruta dels Tres Monestirs i el 59è Campament Social de Vacances. Lamentà la no realització de la 7a Marxa Infantil i que la cursa d'esquí de muntanya Núria-Puigmal-Núria no es va fer per manca de neu.

En quan a adhesions, Casanovas va informar que el Centre n'ha fet varies: contra la central hidroelèctrica que Endesa vol fer al Congost de Mont-rebei, contra el projecte

urbanístic de la Vall de Cardós, contra el projecte del polígon industrial a Collbató, i contra la pista de Matarrodona. També que hem donat suport al moviment en defensa de la llengua.

El president comentà la nova web del Centre, dissenyada per en Jaume Figueras, i felicità a Fredi Parera per haver estat guardonat amb el “Piolet d’Honor” de la Federació.

El quart punt de l’Assemblea va ser l’estat de comptes i l’informe de tresoreria a 31 de desembre. Jordi Badiella informà que l’any va acabar amb un romanent a favor de 12.638,26 €. S’aprovà l’estat de comptes i el pressupost per l’any 2008.

Àngel Casanovas va fer referència a la celebració del centenari del CET. Els actes començaran el dia 10 de setembre del 2010 i acabaran el 10 de setembre del 2011, just quan en aquella data, el Centre tindrà cent anys d’existència.

El següent punt de l’Assemblea era el de propostes i suggeriment, però al no lliurar-se’n cap a la Junta Directiva -tal com estipula la convocatòria-, es passà immediatament al sisè i darrer punt, que era el de precís i preguntes. Sols es preguntà pel tema de l’assegurança en cas d’accident a muntanya.

Abans d’acabar l’Assemblea, el president Àngel Casanovas anuncià que es convocaran eleccions el proper any 2009.

ACTES CELEBRATS

—Dijous 17 gener: *MALI, ESCALADA I GENT*. A càrrec dels Srs. Quim Roumens i Lali Bofill. Escalades a les agulles de Garbí, l’Esperó Nord del Kaga Tondo, amb 600 m de llargada; el Suri Tondo i altres, a través d’unes acurades projeccions.

—Dijous 24 gener: *FORMACIÓ I EVOLUCIÓ DE LA TERRA*. Amb el subtítol: El clima terrestre al llarg de la història, el professor d’astrofísica a l’ICREA, Sr. Jordi Miralda, ens presentà aquesta interessant conferència.

—Dijous 31 gener: *GRANS COVES I AVENCS DEL MEDITERRANI*. Presentació del documental a base de vídeo i fotografies a càrrec dels Srs. Víctor Ferrer Rico i Flash Black Corb.

—Dijous 14 febrer: *UN PROCÉS AL LLARG DE LA VIDA*. Cicle en tres sessions. *LES EMOCIONS* a càrrec de la Sra. Carme Cuenca.

—Dijous 21 febrer: *L’ESTRÈS*. A càrrec de la Sra. Magda Jordana.

—Dijous 28 febrer: *CRISI DE VALORS*. A càrrec de la Sra. Assumpta Junyent.

—Dijous 6 març: *LES PETITES TRAVESSADES FAMILIARS EN IMATGES*. Sessió a càrrec del Sr. Màrius Ferrer del reportatge que recull les diverses excursions realitzades per aquest col·lectiu durant el darrer cicle.

—Dimarts 11 març: *L'ALGUER: PARLEM CATALÀ*. Un recorregut pel nord de la Sardenya, conferència a càrrec del Dr. Joaquim Montoriol.

—Dijous 13 març: *SANT SALVADOR DE LES ESPASES, UNA ERMITA SINGULAR*. Presentació del llibre del consoci Sr. Àngel M. Hernández i Cardona, el qual glossà els diferents capítols de l'obra (veure nota a part).

—Dijous 27 març: *EL LLAC TANGANYIKA DES DE TANZÀNIA*. Sessió a càrrec del Sr. Miquel Noguera i Batlle, que mostrà tot el recorregut per les zones del Congo, Tanzània, Burundi i Zambia.

—Divendres 11 abril: *HORIZONS SENSE LÍMITS*. Conferència a càrrec del Sr. Chris Bonington, destacat alpinista anglès, que explicà un conjunt d'ascensions emblemàtiques. El nostre consoci Sr. Elies Coll facilità la comprensió i comentaris d'en Bonington.

—Dijous 17 abril: Sessió a càrrec dels consocis Srs. Pep Aced, Adrià Font i Cesc Zapater i presentació de l'audiovisual del trekking de 30 dies de durada per l'Himachal Pradesh, El riu Parbati, a recer del gran Himalaia.

—Dijous 24 abril: *ELS BOLETS*. Taula rodona humorística a càrrec dels Srs. Jaume Aulet, Salvador Cardús, Ada Castells i Raimon Escudé. La va moderar el Sr. Salvador Comelles.

—Dijous 8 maig: *EN QUÈ OCUPEN EL TEMPS ELS CATALANS?* Conferència a càrrec de la Sra. Marta Masats, responsable de l'Àrea de Producció d'Estadística Social de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

—Dijous 22 maig: *LE FOLLIAGE A VERMONT*. Audiovisual presentat pel Sr. Jordi Albareda, del grup de la Secció de Fotografia. Tota la bellesa tardoral de Vermont (nordest dels EUA) en admirar la seva meravellosa "follia" cromàtica dels boscos de la regió.

—Dijous 29 maig: *QUATRE FORMES DISSEMBLATS DE VEURE EL MÓN VEGETAL*. Presentació de l'audiovisual a càrrec del Sr. Joaquim Pérez, de la Secció de Ciències Naturals. En el període tardoral, passejar pel bosc a la descoberta de la llum, els colors i els fruits.

—Dijous 5 juny: *L'IMPACTE MEDIAMBIENTAL DE L'ABOCADOR BEGUES-GAVÀ*. Conferència a càrrec del Sr. Pau Pérez i de Pedro, geòleg i geògraf, que presenta l'abocador del Garraf, que ara afirmen ha arribat a la seva fi. Exposició exhaustiva d'aquest tema ecològic que avui perdura encara. Acte programat dins la Setmana del Medi Ambient.

—Divendres 6 juny: *PARCS NATURALS DE L'OEST AMERICÀ*. Audiovisual a càrrec dels Srs. Ma Carme Rodríguez i Jordi Sales. Parc de Sequoies a Califòrnia, el Parc de Yosemite amb la paret majestuosa del Capitán, el riu Colorado i els Parcs del Gran Canyon i recorreguts d'aquesta regió.
Acte programat dins de la Setmana del Medi Ambient.

—Dijous 12 juny: *PROJECCIÓ DE PEL·LÍCULES GUANYADORES DEL 25è FESTIVAL INTERNACIONAL DE CINEMA DE MUNTANYA I AVENTURA DE TORELLÓ*. Pel·lícules premiades: “Searching for the coast wolves” de Richard Matews –Alemanya– Premi del Jurat 2007; i “La montagne perdue” de Christian Deleau –França– Gran Premi 2007.

—Dissabte 14 juny: *DESCOBRINT LA CASTELLASSA DE CAN TORRAS I ELS SEUS VOLTANTS*. Presentació del llibre d'aquest títol a càrrec del Sr. Jordi Suades, responsable de Farell Editors i d'Òscar Masó autor del llibre. (Veure nota a part).

—Dijous 19 juny: Presentació del llibre *RECORDS D'UN ALPINISTA*. A càrrec del Dr. Josep Ma Àrias i Ventalló, amic de l'autor, el Sr. Jaume Fabrès i Amorós; i també de l'expresident del Centre Excursionista de Catalunya, Sr. Lluís Puntís i Pujol.

Jaume Fabrès i Amorós a la presentació del seu llibre (Foto: S. Vives)

—Dijous 26 juny: presentació del llibre monogràfic de la cova de la Catalunya Nord *FULLÀ - CANALETES*. A càrrec del Sr. Joan Borràs i Xavier, membre del Col·lectiu Conflent Subterrani.

Projecció d'un audiovisual explicatiu dels detalls de l'exploració.

—Dijous 17 juliol: *ENTRE BLOCS I PARETS*. Presentació a càrrec dels Srs. Quim Roumens i Lali Bofill. Projecció de diverses ascensions: Taghia (Marroc), La Jonte Fontainebleau (França) i Albarracín (Espanya).

—Dijous 9 octubre: conferència de presentació a càrrec de la Sra. Rosa Maria Vives de *L'EXPOSICIÓ: EL "SURI", ENTRE L'HOME I L'ARTISTA*. Exposició fotogràfica de la qual ella n'és l'autora, on es veu l'artista treballant en el seu taller i s'hi descobreix la seva dimensió humana.

—Dijous 23 octubre: *COM RECORDEM: FRAGILITAT I SOLIDESA DE LA NOSTRA MEMÒRIA*. Conferència a càrrec del Sr. Adolf Tobeña, catedràtic de psiquiatria de la UAB.

—Dijous 6 novembre: presentació oficial de l'exposició *MIRABILIA SUNT OPERA TUA DOMINE*. Exposició dedicada al muntanyenc Sr. Emili Juncadella.

—Dilluns 17 novembre: *CRIST DE 200.000 BRAÇOS*. Presentació de l'espectacle en commemoració del centenari del naixement d'Agustí Bartra. Sessió a càrrec dels Srs. Pere Arquillué i Pep Pasé (autor i adaptador). Vídeo Sra. Àngels Jordà.

—Dijous 20 novembre: *EL CANVI CLIMÀTIC A LES GLACERES DELS PIRINEUS*. Conferència a càrrec del Sr. Jordi Camins i Just; autor del llibre del mateix títol, de "Barrabes-Editorial".

—Dilluns 24 novembre: *PRESENTACIÓ DE L'EXPOSICIÓ "EL VALLÈS MÉS NATURAL"*. Presentació a càrrec del Sr. Francesc Muntada d'aquesta exposició del IV Concurs Fotogràfic Vallès Natural, organitzat pel Consell Comarcal del Vallès Occidental.

—Dijous 27 novembre: *EL POZO AZUL*. Sessió dedicada com a la cloenda del 47è Curset d'Iniciació a l'Espeleologia, organitzat per la nostra S.I.S. El Sr. Josep Guarro explicà les característiques d'aquesta surgència càrstica situada a Covanera (Burgos) d'un recorregut de cinc mil metres.

—Dijous 4 desembre: *PERSONATGES INSÒLITS DE TERRES MÉS INSÒLITES*. Conferència a càrrec del nostre consoci Dr. Josep Ma Àrias i Ventalló. Sessió de diapositives on ens mostrà els personatges de terres americanes coneguts per ell.

—Dimecres 10 desembre: presentació del llibre de fotografies titulat *SANT LLORENÇ DEL MUNT*. A càrrec del seu autor, el nostre consoci Sr. Ramon Armengol i Rodó, edició de “Viena Edicions” i la col·laboració de “El Cau ple de Lletres”. (Veure nota a part).

—Dijous 11 desembre: *BALADA, IMATGES I TECLAT*. A càrrec del nostre consoci Sr. Virgili Vera. Presentació de les noves tecnologies en l'intent de trobar camins estètics diferents.

—Divendres 12 desembre: *AUDIOVISUAL DEL CAMPAMENT D'ESTIU DE 2008 A TREVÉLEZ*. Presentació de l'audiovisual muntat pel Sr. Josep Cartes Mas del campament d'enguany celebrat a les Alpujarras (Serra Nevada). Conjunt fotogràfic cedit pels propis assistents.

—Dimarts 16 desembre: *CIMS DE CATALUNYA*. Presentació de l'edició d'aquest llibre a càrrec dels Srs. Francesc Muntada (fotografia) consoci nostre i de Jordi Lalueza (textos) d'Editorial Alpina. Recorregut visual i lúdic pels principals sostres del nostre país. (Veure nota a part).

—Dijous 18 desembre: *LA TRANSPIRINENCA EN BICICLETA DE MUNTANYA I EN SOLITARI*. Projectió de l'audiovisual del Sr. Josep Fabra, que efectuà aquesta travessada des del Cap de Creus fins a la riba del Cantàbric.

—Divendres 26 desembre: *40è CONCERT DE NADAL I TRADICIONAL VETLLADA DE POESIA*. Lectura de poemes de Josep Carner, de l'obra “El tomb de l'any” a càrrec del Sr. Francesc Palet i Setó. Lectura i explicació de la “Llegenda de la Rosa de Nadal”, a càrrec del Sr. Jaume Valls. Actuació musical de la “Cobla Principal de Terrassa”.

Francesc Palet llegint poemes de Josep Carner (Foto: S. Vives)

ACTES SOCIALS

DIADA DE SANT BERNAT DE MENTHON

Aquest any la Diada del Patró dels Muntanyencs Sant Bernat de Menthon, va tenir tres sessions ben diferenciades. La primera va tenir lloc el dijous, dia 12, a la sala d'actes del Centre amb la projecció de dues pel·lícules guanyadores del 25è Festival Internacional de Cinema de Muntanya i Aventura de Torelló: *"Searching for the coast wolves"*, de l'alemany Richard Matthews, i *"La montagne perdue"*, del francès Christian Deleau.

El dissabte dia 14, a les 6 de la tarda a la plaça del Vapor Ventalló, es va fer un berenar animat per Carles Cuberes i a seguidament, a la sala d'actes del CET es va fer la presentació del llibre d'Òscar Masó *"Descobrint la Castellassa de Can Torras i els seus voltants"*, a càrrec del seu autor. En acabar la presentació es projectà el curtmetratge d'Agustí Fabra *"Visions d'una emocionant davallada de les Castellasses"* (1931).

A les 9 del vespre, també a la plaça del Vapor Ventalló, hi hagué un sopar popular on a l'acabar, els Manflinaires de Terrassa ens oferirem un animat concert.

Al dia següent, diumenge, es va fer la tradicional Missa commemorativa i processó pel cim de la Mola en honor de Sant Bernat. Es repartiren uns goigs editats per aquest esdeveniment. A les 11 h s'inicià l'escalada col·lectiva al Morral del Drac.

Imatge de Sant Bernat de Menthon del cenobi benedictí de la Mola (Foto: S. Vives)

60è CAMPAMENT SOCIAL DE VACANCES

Durant la primera quinzena d'agost, es va celebrar el 60è Campament Social de Vacances a Trevélez (Sierra Nevada), Granada. El càmping, diuen que “toca els estels”, doncs està situat a 1550 m i és considerat el més alt d'Europa. Encara que teníem molt poc terreny, vam aconseguir instal·lar-nos uns 160 acampadors. Es van ascendir, entre d'altres, el Veleta (3396 m) i el Mulhacén (3479 m), tant a peu com en BTT. Els acampadors també van poder gaudir de les visites turístiques pels pobles de l'Alpujarra, l'Alhambra de Granada, el Cabo de Gata i altres llocs de les províncies d'Almeria i Granada. També es va participar a la "Romería de la Virgen de las Nieves", on en acabar la missa, es cantà una versió castellana del Virolai, i es pujà al Mulhacén.

Trevélez (Foto: Joan Montfort)

Alguns participants al 60è Campament Social de Vacances (Foto: Joan Montfort)

77a DIADA DEL CENTRE I 24a MARXA POPULAR

Igual que des de fa anys, la Diada del Centre es va fer el mateix dia de la Marxa Popular.

El matí del diumenge dia 5 d'octubre, a les 8 en punt del matí, s'iniciava la sortida de la Marxa des de l'Àrea d'Esplai de la riera de Nespres, a Mura. Els participants van fer un recorregut d'uns 11,5 km que van fer el següent recorregut: Mura, la Creu de la Vila, carena del Reixac, pla de l'Estepar, turó dels Ducs, Puigbò, Puig Andreu, torrent de les Pinasses, El Puig de la Balma, Cal Miqueló i de nou a l'Àrea d'Esplai. A l'arribada els esperava un refrigeri i el lliurament d'una samarreta commemorativa.

Moment de l'arribada de la Marxa a l'Àrea d'Esplai de la Riera de Nespres (Foto: S. Vives).

A les dues del migdia, al costat mateix de l'Àrea d'Esplai de la riera de Nespres, començà la festa de la Diada del Centre amb un dinar servit pel restaurant Perich (Cal Carter). Cap a les 4 de la tarda, Miki Giménez animà la festa amb cançons i balls, dedicat sobretot a la mainada present. La Diada acabà amb el cant de l'Hora dels Adéus.

DINAR DE GERMANOR I ACTE D'HOMENATGE

El dissabte dia 22 de novembre, els associats que enguany assolien els 25 i 50 anys

d'antiguitat van ser homenatjats en un acte dividit en dues parts: dinar a les catorze hores en un conegut restaurant local i a les dinou hores a la Sala d'Actes del Centre es lliuraren les medalles i a continuació el Sr. Elies Coll projectà un audiovisual de la seva ascensió l'any 2007 a l'Aconcagua.

Els homenatjats en aquesta ocasió, han estat els següents:

50 ANYS

Ricard	Bassols Pujol
Climent	Vallès Argemí
Josep	Viñals Querol

25 ANYS

Josep	Àlvarez Jaen
Roc	Barceló Carreras
Montserrat	Bassiner Castella
Mireia	Cadevall Riera
Carles	Campins Campoy
Joan	Cerda Mendiola
Francesc	Coll Amigo
Elies	Coll Bonet

M. Glòria	Farrés Ubach
Gemma	Font Alcañiz
M. Lluïsa	Gil Juan
Miquel	Llonch Massanes
Enric	Martori Arxe
Joan	Masoliver Puig
Mercè	Massip López
Cristina	Prat Boada
Onofre	Primo Rodríguez
Martí	Puig Cabeza
Modest	Ribera Lanzo
Jordi	Rimola Gibert
M. Lluïsa	Surrallès Calonge
Jordi	Torres Calvo
Montserrat	Vintró Fortuny

MISSA DEL GALL

Fidels any rere any, el Centre organitzà de nou la tradicional Missa del Gall a la Mola de Sant Llorenç del Munt, per cert cada any més concorreguda. Es cantaren nades, dirigides per en Miki Giménez i es repartiren uns goigs-recordatoris. La Missa va ser oficiada per mossèn Joaquim Garrit i Rigol..

NOTICIARI DIVERS

MENCIÓ ESPECIAL ESPORTIVA DE L'ANY 2007 A FREDI PARERA

En el marc de la XIV edició de la Festa de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC), celebrada el passat 5 de març de 2008 a l'edifici de les Cotxeres del Palau Robert de Barcelona, el nostre consoci Fredi Parera va ser guardonat amb la menció especial esportiva de l'any 2007, en reconeixement a la seva àmplia trajectòria com a escalador i alpinista.

FIRA MODERNISTA

Els dies 10 i 11 de maig, coincidint amb la Fira Modernista de Terrassa, la Sala d'Actes del Centre acollí una exposició dedicada a Lluís Capdevila i Vilallonga (Barcelona 1892 - Andorra la Vella 1980), escriptor i periodista, autor, entre d'altres, de la lletra de la sarsuela "Cançó d'Amor i de Guerra". L'exposició ens mostrà documents històrics, imatges, vivències i fragments de la seva obra que permeté conèixer un personatge interessantíssim i prou desconegut per a molta gent.

Des de l'Arxiu volem felicitar a Josep M. Escoda, autor d'aquesta exposició-homenatge per la gran feina realitzada.

TERRASSENS DE L'ANY

Felicitem als nostres consocis PERE PRAT I RIUS i FLOREAL SORIGUERA I SORIGUERA per haver estat distingits com a Terrassencs de l'Any, edició 2008. L'acte de lliurament va tenir lloc el diumenge dia 14 de desembre al Centre Cultural de Caixa Terrassa.

Desglossar en poques ratlles la trajectòria d'en Pere i d'en Floreal és una tasca difícil i arriscada doncs de segur que ens deixariem moltes coses per dir i comentar.

En Pere Prat ha estat una persona compromesa en tasques de voluntariat social, destacant la seva labor a Càritas i a les Conferències de Sant Vicenç de Paül. Actualment és membre de la Junta Directiva de l'Aula Gran.

El Floreal Soriguera, el "Suri", és un veritable artista. Pintor i professor a l'Escola d'Arts Aplicades. Compromès amb la política i també bon excursionista. El 1995 se li concedí la Medalla de la Ciutat de Terrassa.

Enhorabona a tots dos per aquesta distinció.

BIBLIOTECA

Durant l'any 2008 van ingressar a la biblioteca del Centre 45 publicacions, ja sigui per adquisició, donació, intercanvi o subscripció. Podeu obtenir informació més àmplia llegint els nostres periòdics mensuals.

PRESENTACIONS DE LLIBRES

SANT SALVADOR DE LES ESPASES, UNA ERMITA SINGULAR

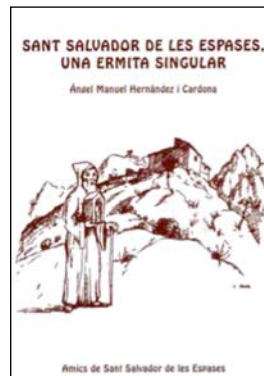
Autor: Àngel M. Hernández i Cardona

Edita: Associació d'Amics de Sant Salvador de les Espases (2008)

El dijous, 13 de març tingué lloc a la Sala d'Actes la presentació del llibre "**Sant Salvador de les Espases, una ermita singular**", del nostre consoci Àngel M. Hernández i Cardona, i publicat amb el patrocini de l'Associació d'Amics de Sant Salvador de les Espases.

El llibre centra la seva atenció en diferents aspectes i fets històrics que giren al voltant de l'ermita, i dedica un apartat a diferents personatges terrassencs lligats a l'ermita, com ara són el Pare Solà, de la mà del qual el Centre Excursionista de Terrassa tingué un protagonisme destacat en la seva restauració, en Pau Gorina (que en supervisà les obres), en Joan Duch (il·lustrador de la guia del pare Solà), o en Jacint Elias.

Destaca també la transcripció revisada per en Joan Soler, del llibre *“Capbreu de les lexes fetes a Sant Salvador de les Spases”*, document del segle XIV es conserva a l'Arxiu Històric Comarcal de Manresa.

DESCOBRINT LA CASTELLASSA DE CAN TORRAS I ELS SEUS VOLTANTS

Autor: Òscar Masó i Garcia

Farell Editors. Col·lecció Llibres de Muntanya. Sant Vicenç de Castellet (2008)

El dissabte dia 14 de juny, a la Sala d'actes del Centre Excursionista de Terrassa, tingué lloc la presentació del llibre **“Descobrint la Castellassa de can Torras i els seus voltants”**, d'Òscar Masó i Garcia, publicat per l'editorial “Farell Editors “ dintre de la col·lecció Llibres de Muntanya.

L'acte comptà amb la presència de l'autor, soci de la nostra entitat entre d'altres ubicades en els municipis que circumval·len el massís de Sant Llorenç del Munt, d'en Jordi Suades, responsable de “Farell Editors”, i del president del Centre Excursionista de Terrassa, l'Àngel Casanovas i Crespo.

Fascinat pel conglomerat, gran coneixedor dels secrets del massís de Sant Llorenç del Munt, i aprofitant que una lesió el mantingué un temps immobilitzat, l'autor es llança a recopilar una quantitat ingent de material referent a la Castellassa de can Torras, fruit del qual n'és el llibre que es presenta.

Aquest no centra la seva atenció única i exclusivament al singular monòlit, sinó que abasta un generós àmbit geogràfic que l'envolta. D'aquesta manera presenta fins a dotze itineraris per accedir-hi des de diferents vessants, i d'una manera generosa, descobrint i guiant a l'excursionista els diferents elements d'interès per on recorren, com ara són les fonts, cavitats, arbres monumentals, i d'altres elements del patrimoni cultural. També reserva un apartat dedicat a les diferents vies d'escalada obertes a la Castellassa o pròximes a aquesta, amb ressenyes i anotacions històriques sobre les dates d'obertura i els seus autors.

La presentació anà acompanyada per la projecció d'un audiovisual fet pel mateix autor, amb fotografies i comentaris d'escalades i dels itineraris proposats, i de la projecció de la pel·lícula “Visions d'una emocionant davallada de les Castellasses” realitzada l'any 1931 pel cineasta terrassenc Agustí Fabra i Bofill.

SANT LLORENÇ DEL MUNT

Fotografies

Autor: Ramon Armengol i Rodó

Viena Edicions (2008)

El dimecres dia 10 de desembre, en una sala d'actes plena de gom a gom tingué lloc la presentació del llibre de fotografies "**Sant Llorenç del Munt**", del nostre consoci i membre de la Secció de Fotografia Ramon Armengol i Rodó.

L'acte, comptà amb la presència del mateix autor i del Sr. Enric Viladot, editor de Viena Edicions, i la presentació anà a càrrec del president de Centre Excursionista de Terrassa, Àngel Casanovas i Crespo, el qual també n'ha prologat el llibre, i que versà sobre l'excursionisme de l'obra i del fotògraf, al qual els uneix amistat i afició, i de l'especial relació que aquest estableix amb la nostra muntanya propera.

El llibre, editat en gran format i despullat de text al mínim necessari per donar tot el protagonisme a les fotografies, ens indueix a "*llegir la llum*", d'uns instants capturats en uns indrets pels qual en Ramon hi sent especial atracció, i ens fa adonar de la immensitat del massís quan aquest està observat amb els seus ulls, saltant constantment d'escalas, del macro al micro, i oferint perspectives inèdites, a voltes primer ideades, analitzada a consciència la seva viabilitat, i finalment, fetes realitat després de múltiples anades i vingudes, en diferents hores, en diferents dies i en diferents estacions.

D'aquesta manera, quan hom pensa que és un perfecte coneixedor del massís, que ja l'ha vist des de totes les perspectives i s'han fotografiat tots els seus relleus, a l'esguard del llibre queda sorprès per la nova visió d'uns indrets que li són molt propers, i entén, com diu el refrany, que no ha vist res.

Al costat d'instantànies de monòlits ben coneguts, en d'altres aquests queden en segon pla, difuminats per donar protagonisme a una humil catifa de flors rupícoles, que se'ns descobreix impressionant, agafades en el moment àlgid de la seva breu esplendor. Minúscules flors esdevenen gegants al costat de llunyanes i conegudes formes, o contrasten els seus vius colors amb una estesa de petits còdols multiformes, el veritable tresor de la nostra muntanya, que es presenten ordenats en singular mosaic.

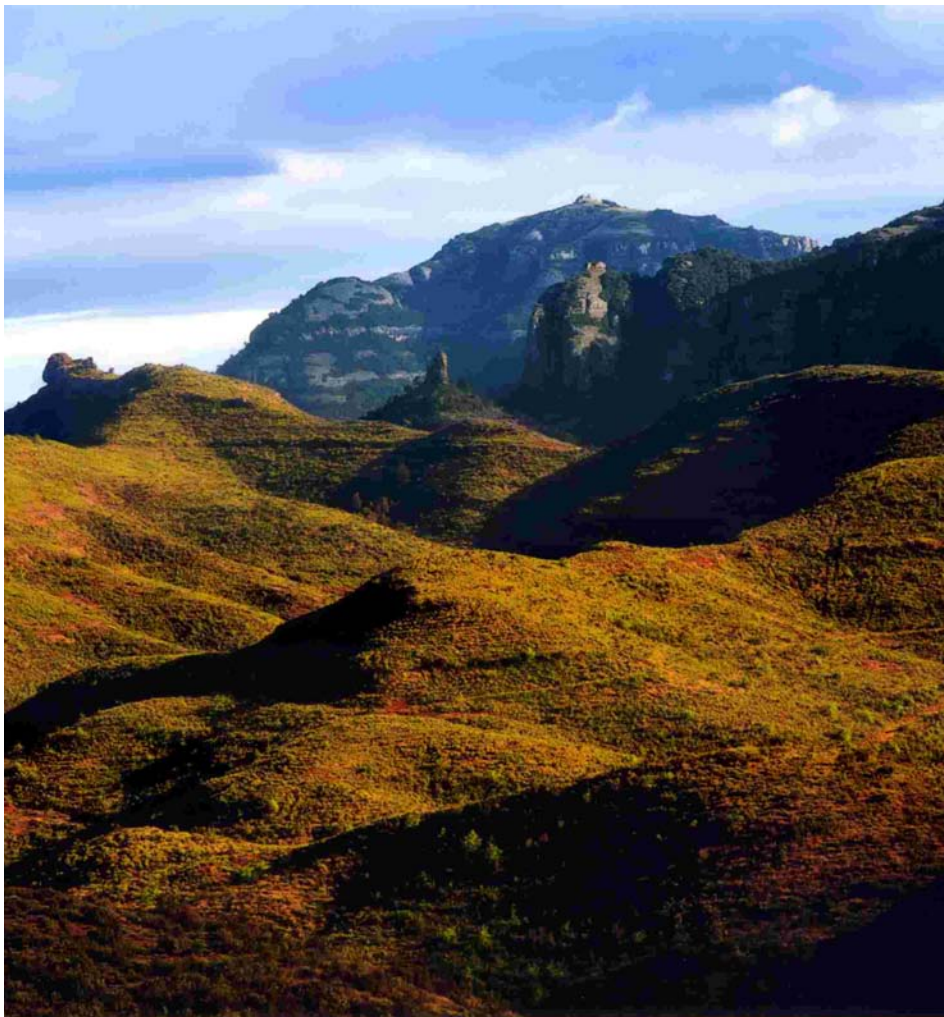
També es mostren paisatges que a Sant Llorenç semblen impossibles, agafats en l'instant precís, com ara una riera baixant curulla d'aigua en un mar de pedra seca, visions de la muntanya inèdites als ulls dels qui, des de casa estant, no sabem la diversitat dels espectacles que s'hi representen, i que tan sols l'autor sap retenir a còpia d'anar-hi una i altra vegada.

Formes i figures eixint de la boira, paisatges gris cendra per la gebrada, la visió del massís a vista d'ocell o el contrast sempre sorprenent que provoca la proximitat de veïns distants, com ara és la Falconera i Montserrat, la Mola i el Pirineu, o el Monestir i la lluna.

En d'altres el macro ens fa descobrir tot un nou univers, una dimensió desconeguda de la nostra muntanya, el de les coses gairebé microscòpiques com ara la rosada capturada en una teranyina que esdevé un planetari, o el badar davant l'objectiu d'una sirfa, trucs

de murri etòleg que serveixen per robar el moment.

I tot això ens queda recollit en un llibre que no és fruit de la casualitat, sinó de l'amor per la terra i d'un treball efectuat amb mètode i constància al llarg de més de 20 anys, que assoleix amb escreix transmetre un dels missatges que a través d'ell, ens vol fer arribar l'autor, adonar-nos d'aquest *“miracle present cada dia en l'entorn proper que, per quotidià, de vegades no és prou apreciat”*.

Sant Llorenç amb el castell de Pera i Roca Mur (Foto: Ramon Armengol)

CIMS DE CATALUNYA

Autors: Francesc Muntada i Jordi Lazuela
Editorial Alpina, Granollers (2008)

El dimarts, dia 16 de desembre, a la sala d'actes del Centre Excursionista de Terrassa tingué lloc la presentació del llibre **"Cims de Catalunya"**, que comptà amb la presència dels seus autors, en Jordi Lazuela, biòleg, i en Francesc Muntada, fotògraf de professió, de reconeguda trajectòria sovint lligada a la temàtica del medi natural i de l'excursionisme i soci de la nostra entitat, en la qual hi ha desenvolupat una gran activitat lligada a les seccions d'Alta Muntanya i de Fotografia, i ha organitzat diversos cursos d'introducció a la fotografia que han comptat sempre amb una gran participació.

Es tracta d'un llibre de mitjà format, en el qual els autors proposen al lector 65 cims representatius de Catalunya, i l'inciten a efectuar-ne l'ascensió a través d'unes magnífiques fotografies d'en Francesc, acompanyades per les descripcions d'en Jordi Lazuela, el qual detalla diferents aspectes de la muntanya proposada i les seves contrades.

D'aquesta manera guanyant alçada en cada nova proposta, de 10 a 20 metres respecte l'anterior, i al costat de cims ben coneguts d'altres ben engrescadors i poc habituals, els autors ens proposen un viatge per la gran majoria de comarques i de paisatges d'aquest país, petit i bonyegut, des del modest Tibidabo fins el seu "sky line", la Pica d'Estats amb els seus 3.143 metres.

NECROLÒGIQUES

Per un problema de compaginació a l'anterior Arxiu –corresponent a l'any 2007–, no s'esmentaren les defuncions dels nostres consocis Pere Verderi i Fité i Ramon Rius i Soldevila.

PERE VERDERI i FITÉ

Morí el nostre consoci el dia 19 de febrer de 2007. Tenia 75 anys. Excursionista vocacional i perseverant, es va iniciar a la muntanya de forma autònoma.

Tenia certa edat quan es va vincular a la nostra entitat. Tant ell com la seva esposa Llorença –també recentment traspassada– mantenien una molt propera amistat amb en Mateu Fusalba (a.c.s.) i amb en Jaume Galofre.

Van col·laborar estretament amb les activitats del col·lectiu de les Petites Caminades.

En primer lloc unes cefàlgies de la Llorença i més tard un accident d'esquí d'en Pere, que li perjudicà la columna, van limitar les seves activitats, però la fidelitat a l'entitat i l'amistat amb els amics es van mantenir sempre ben vives.

El nostre adolorit condol als seus fills, néts i família.

RAMON RIUS i SOLDEVILA

El 28 d'abril de 2007 morí el nostre estimat amic i consoci. Tenia 90 anys. La seva vinculació amb la nostra entitat es va mantenir constantment des de ben jove.

Sempre acudia a les assemblees reglamentàries. Vivia intensament la vida social i les seves activitats.

No fou escalador ni s'havia dedicat a l'esquí. Era un bon caminador de les serralades dels nostres encontorns: Sant Llorenç i l'Obac, Montserrat i el Montseny. Esporàdicament al Berguedà i als nostres campaments de vacances a les valls pirinenques, junt amb la seva esposa Glòria i el seu fill Ramon.

Gran amant de la música i del cant coral. Aquest últim el practicà assíduament a través de múltiples entitats corals de la ciutat i sempre amb vibrant emoció.

Va presidir uns anys la Societat Coral Joventut Terrassenca "El Coro Vell". Meticulós, conservava un important arxiu de totes les seves dedicacions.

El nostre condol a la seva muller Glòria, fill Ramon, néts i familiars tots.

JOAN GIRONA i BOADA

El passat mes de maig morí el nostre consoci, que actualment ostentava el número u de l'entitat. Tenia 93 anys.

L'any 1935 era Secretari de la Junta Directiva.

Ben aviat en els anys de la maltempsada va enviar uns escrits, publicats a l'ARXIU, descriptius de la seva estada militar a l'Aragó.

En Girona, era una persona activa i treballadora, vinculat pel seu ofici de comptable a la indústria tèxtil.

Sempre interessat per la nostra entitat, acudia puntualment als diversos actes del Centre.

Expressem el nostre condol a la seva muller Pilar Castellón, fills i familiars tots.

JAUME FABRÉS i AMORÓS

Una gran pèrdua per la nostra entitat del consoci Jaume Fabrés. Morí el 8 de setembre de 2008 a l'edat de 90 anys. Llegiu, si us plau, l'article del Dr. Josep Ma Àrias de la pàgina 250.

Expressem el nostre sentiment a la seva vídua, Sra. Rosa Villanova i familiars tots.

SECCIÓ DE CIÈNCIES NATURALS

GRUP D'ORNITOLOGIA. Sortides i activitats.

—Dissabte, dia 19 de gener: SORTIDA MATINAL al Delta del Llobregat - Zona de Cal Tet, un dels espais més transformats del nostre país però que conserva nombrosos espais humits que són claus per a molts ocells que hi hivernen o hi nidifiquen regularment.

—Dissabte, dia 9 de febrer: SORTIDA matinal als espais naturals del Pla de Bages, seguint l'itinerari Parc de l'Agulla - Aiguamolls de la Bòvila - La Corbatera de Sallent.

—Dissabte, dia 23 de febrer: CICLE DE SORTIDES PER CONÈIXER ELS OCELLS DELS ENTORNS DE TERRASSA (IX), SORTIDA matinal per la franja est de Terrassa: Can Torrella - Els Bellots - Torrent de la Betzuca, paratges que formen part de la Via Verda Sant Llorenç - Collserola, de gran importància com a connectors ecològics entre aquest espais naturals protegits, en els quals s'hi troben moltes espècies d'ocells pròpies dels espais oberts que viuen als conreus i que malden per sobreviure.

—Dissabte, dia 8 de març: SORTIDA als estanys de Sils (La Selva), per observar ocells aquàtics al voltant d'aquesta llacuna, que si bé va ser dessecada amb l'objecte de guanyar espais de conreu i pastures fins pràcticament desaparèixer i que d'ençà 1998 un projecte LIFE està treballant per recuperar unes llacunes permanents, els boscos de ribera adjacents i els prats de dall.

—Dissabte, dia 19 d'abril: SORTIDA al Delta de l'Ebre (Baix Ebre), un dels espais humits més importants de la mediterrània i de gran riquesa ornitològica. Es visitaren indrets com ara la Bassa de les Olles, el Goleró, el Canal Vell, l'Encanyissada i la Tancada.

—Dijous, Divendres, Dissabte i Diumenge, dies 1, 2, 3 i 4 de maig: SORTIDA a Extremadura, que acompanyats per un temps típicament primaveral va resultar extraordinària, tant pel gran nombre d'espècies d'aus observades, com pels paisatges recorreguts i l'ambient del grup, format per vuit membres de la Secció.

Es fixà el camp base a Monroy (el Cabril), i entre d'altres llocs es visitaren el Parc Natural de Monfragüe, la llacuna de Talaván, el riu Almonte, i els voltants de Belén, ja a la província de Càceres.

A continuació s'adjunta una relació de les espècies observades més rellevants:

Els membres de la secció al Salto del Gitano (Monfragüe)

Nom comú	Nom científic	Observacions
Cabusset	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	3 TV
Cabussó emplomallat	<i>Podiceps cristatus</i>	4-5 parelles TV
Esplugabous	<i>Bubulcus ibis</i>	Div. Exs. CR i BL
Martinet blanc	<i>Egretta garzetta</i>	1 ex. TV
Bernat pescaire	<i>Ardea cinerea</i>	
Cigonya negra	<i>Ciconia nigra</i>	4-6ex. MF, 1ex. MR
Cigonya blanca	<i>Ciconia ciconia</i>	Div. Exs. CR, MR, BL
Ànec grisè	<i>Anas strepera</i>	4 exs. TV
Ànec collverd	<i>Anas platyrhynchos</i>	
Milà negre	<i>Milvus migrans</i>	Molt abundant MF, CR, BL
Milà reial	<i>Milvus milvus</i>	1 ex. CR
Aufrany	<i>Neophron percnopterus</i>	2 exs. BL
Voltor comú	<i>Gyps fulvus</i>	MF, BL, MR, CR
Voltor negre	<i>Aegypius monachus</i>	Div. Exs. MF, 4 ex. BL
Àguila marcenca	<i>Circus gallicus</i>	MF
Arpella vulgar	<i>Circus aeruginosus</i>	CR
Esparver cendrós	<i>Circus pygargus</i>	Div. Exs. CR, 2 ex. BL
Aligot comú	<i>Buteo buteo</i>	Div. Exs CR
Àguila daurada	<i>Aquila chrysaetos</i>	1ex. MF
Àguila calçada	<i>Hieraaetus pennatus</i>	CR
Xoriguer petit	<i>Falco naumanni</i>	CR, MR, BL
Xoriguer comú	<i>Falco tinnunculus</i>	CR, MF
Perdiu roja	<i>Alectoris rufa</i>	CR

Rascló	<i>Rallus aquaticus</i>	1 ex. TV
Polla d'aigua	<i>Gallinula chloropus</i>	
Fotja vulgar	<i>Fulica atra</i>	
Sisó	<i>Tetrax tetrax</i>	Div. Exs. CR, 1 ex. BL
Pioc salvatge	<i>Otis tarda</i>	4 exs. CR
Cames llargues	<i>Himantopus himantopus</i>	TV
Torlit	<i>Burhinus oedicnemus</i>	3 ex. CR
Perdiu de mar	<i>Glareola pratincola</i>	1 ex. sobrevola TV
Colom roquer	<i>Columba livia</i>	
Tudó	<i>Columba palumbus</i>	
Tórtora turca	<i>Streptopelia decaocto</i>	
Cucut reial	<i>Clamator glandarius</i>	Div. Exs. CR, TV, BL MR
Cucut	<i>Cuculus canorus</i>	2 exs. TV, escoltat MR i MF
Ballester	<i>Apus melba</i>	
Falciot negre	<i>Apus apus</i>	
Abellerol	<i>Merops apiaster</i>	
Puput	<i>Upupa epops</i>	
Calàndria	<i>Melanocorypha calandra</i>	Div. Exs. CR i BL
Cogullada vulgar	<i>Galerida cristata</i>	
Alosa vulgar	<i>Alauda arvensis</i>	
Oreneta de ribera	<i>Riparia riparia</i>	
Roquerol	<i>Ptyonoprogne rupestris</i>	
Oreneta vulgar	<i>Hirundo rustica</i>	
Oreneta cua-rogenca	<i>Hirundo daurica</i>	Div. Exs. MF, MR, TV, BL
Oreneta cuablanca	<i>Delichon urbica</i>	
Cuereta blanca vulgar	<i>Motacilla alba</i>	
Cargolet	<i>Troglodytes troglodytes</i>	
Rossinyol	<i>Luscinia megarhynchos</i>	
Cotxa fumada	<i>Phoenicurus ochrurus</i>	MF
Bitxac rogenic	<i>Saxicola rubetra</i>	2 exs. BL
Bitxac comú	<i>Saxicola torquata</i>	
Còlit negre	<i>Oenanthe leucura</i>	2 exs. AL
Merla blava	<i>Monticola solitarius</i>	1 ex. MF
Merla	<i>Turdus merula</i>	
Rossinyol bord	<i>Cettia cetti</i>	TV, MF
Trist	<i>Cisticola juncidis</i>	TV, BL
Balquer	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	TV
Tallarol de casquet	<i>Sylvia atricapilla atricapilla</i>	
Mosquiter comú	<i>Phylloscopus collybita</i>	
Mallerenga cuallarga	<i>Aegithalos caudatus</i>	

Mallerenga blava	Parus caeruleus	
Mallerenga carbonera	Parus major	
Raspinell comú	Certhia brachydactyla	
Oriol	Oriolus oriolus	Només escoltat
Botxí meridional	Lanius meridionalis	Div. Exs. CR, TV
Capsigrany	Lanius senator	MF, CR
Gaig	Garrulus glandarius	MF
Garsa blava	Cyanopica cyanus	CR, MF, MR, TV, AL
Garsa	Pica pica	
Gralla	Corvus monedula	
Corb	Corvus corax	BL, MF
Estornell vulgar	Sturnus vulgaris	
Estornell negre	Sturnus unicolor	
Pardal comú	Passer domesticus	
Pardal de passa	Passer hispaniolensis	TV
Pardal xarrec	Passer montanus	MR
Pinsà comú	Fringilla coelebs	MF
Gafarró	Serinus serinus	
Cadenera	Carduelis carduelis	
Passerell comú	Carduelis cannabina	MR
Sit negre	Emberiza cia	MF
Cruixidell	Miliaria calandra	

86 espècies d'ocells+llebre, cabirol, tortuga d'aigua, granota verda i llangardaix verd

MN=Monroy MF=Monfragüe TV=Talaván
 AL=riu Almonte BL=Belén
 CR=vistos a les diferents carreteres de la zona

—Dissabte, dia 17 de maig: SORTIDA a Sant Llorenç de Montgai (la Noguera) amb l'objecte d'observar les espècies en migració més tardanes.

—Dissabte, dia 14 de juny: SORTIDA a Llinars de Vall d'Ora (Berguedà), amb l'objecte d'observar mallerengues, fringílids i rapinyaires.

—Dissabte, dia 12 de juliol: CICLE DE SORTIDES PER CONÈIXER ELS OCELLS DELS ENTORNS DE TERRASSA (X), SORTIDA matinal seguint l'itinerari ermita de Can Boada - Coll Cardús - riera de Gaià - Montrepòs i Can Colomer - Can Gonteres - Can Boada.

—Dissabte, dia 26 de juliol: SORTIDA al capvespre amb l'objecte d'observar o escoltar l'Enganyapastors i celebrar un sopar tots junts. A Can Torrella-Plà del Fideuer (Vacarisses)

—Dissabte, dia 20 de setembre: SORTIDA al Coll d'Eina i la Cerdanya, amb l'objecte

d'observar el desplaçament dels grans planadors i rapinyaires en migració que retornen a latituds més càlides.

—Dissabte, dia 11 de octubre: SORTIDA a la Laguna de Candasnos, Fraga i les estepes de Lleida.

—Dissabte, dia 8 de novembre: CICLE DE SORTIDES PER CONÈIXER ELS OCELLS DELS ENTORNS DE TERRASSA (XI), SORTIDA matinal cap l'oest de la ciutat, cap als vessants més propers a la Serra de les Martines, Vista Alegre i Can Poal.

—Dissabte, dia 22 de novembre: SORTIDA al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà.

—Dissabte, dia 13 de desembre: SORTIDA al riu Llobregat, al seu pas per Abrera i Olesa de Montserrat (Baix Llobregat), una de les zones més ben conservades del tram final del riu que ofereix l'oportunitat d'observar un bon nombre d'espècies tan hivernants com residents.

—Dimecres, dia 17 de desembre: Comiat de la temporada a la sala d'actes del Centre, amb la projecció de diapositives preses durant les sortides.

—El Grup d'Ornitologia col·laborà un any més en la iniciativa Orenetes 2008, promoguda per la Fundació Territori i Paisatge de Caixa Catalunya, consistent en el seguiment durant el període de mostreig del 15 de juny al 31 de juliol dels nius d'oreneta cuablanca presents a Terrassa.

GRUP DE BOTÀNICA. Sortides i activitats.

—Diumenge, dia 24 de febrer: SORTIDA matinal a la Moleta (les Pedritxes), per a l'observació de falgueres.

—Diumenge, dia 9 de març: PASSEJADA pel torrent i pantà de les Refardes (Bages) per a l'observació dels arbres caducifolis i la vegetació de ribera.

—Diumenge, dia 13 d'abril: SORTIDA al Torrent de la Font Freda per a l'observació de falgueres i de la vegetació de les obagues, seguint l'itinerari la Mata, Font Freda, Torrent de la Font Freda, torrent del Parrac, carena del Muronell i la Mata.

—Diumenge, dia 11 de maig: SORTIDA matinal cap als voltants de la Font Soleia, per a observar la vegetació rupícola, com ara l'orella d'ós i la corona de reina.

—Dissabte, dia 28 de juny: SORTIDA cap a les rodalies de Camprodon i Ulldeter (Ripollès), amb l'objecte d'observar la flora subalpina i alpina.

—Dissabte, dia 27 de setembre: SORTIDA al Cap de Creus (Alt Empordà) a observar la geologia i la flora present a la zona.

—3r Curset d'Introducció a la Micologia, del 20 al 25 d'octubre, organitzat per la Secció de Ciències Naturals i impartit pel Sr. Manuel Tabarés, membre de la Societat Catalana de Micologia i que consistí en dues sessions teòriques i una sortida pràctica a Sant Llorenç del Munt.

—Diumenge, dia 23 de novembre: SORTIDA matinal pel vessant sud de la Serra de les Pedritxes i el pantà de Can Bogunyà, per a l'observació i coneixement de la vegetació silicícola.

—Diumenge, dia 21 de desembre: SORTIDA matinal al turó de Mont-Rodon per a l'observació i coneixement de la vegetació silicícola.

SECCIÓ D'EXCURSIONISME

VOCALIA DE SENDERS

SENDERS DE GRAN RECORREGUT

EL CAMÍ DELS BONS HOMES (GR-7, GR-107) - SANTUARI DEL MIRACLE (SOLSONÈS)-MONTSEGUR (ARIÈJA)

—Diumenge, dia 20 de gener: 4a etapa. Santuari de Queralt - L'Espà, Gósol (26,100 km)
 —Diumenge, dia 17 de febrer: 5a etapa. Gósol - Bagà (24,020 km)
 —Diumenge, dia 16 de març: 6a etapa. Ctra. Coll de Pal (Gréixer) - Ardèvol (26,060 km)
 —Diumenge, dia 20 d'abril: 7a etapa. Ardèvol - Porta (28,100 km)
 —Diumenge, dia 11 de maig: 8a etapa. Porta - Merenç-de-las-Vals (21,520 km)
 —Diumenge, dia 25 de maig: 9a etapa. Merenç-de-las-Vals - Orgeis (17,970 km)
 —Diumenge, dia 15 de juny: 10a etapa. Orgeis - Comus (22,660 km)
 —Diumenge, dia 29 de juny: 11a etapa. Comus - Montsegur (16,100 km)
 —Diumenge, dia 13 de juliol: 12a etapa. Bagà - Paller de Dalt. Sortida de cloenda del programa, que consistí en una excursió per les rodalies de Bagà, seguint la Ruta dels Contrabandistes, que de Bagà va fins al Paller de Dalt, seguint l'itinerari del GR 150 i del GR 4-2, que utilitzaven els contrabandistes per travessar la Cerdanya cap al Berguedà. Després s'efectuà una visita guiada al Centre Medieval i dels Càtars, situat al Palau dels Barons de Pinós de Bagà, i un dinar de germanor a la Nou de Berguedà.

DE LA JONQUERA (ALT EMPORDÀ) A TERRASSA (VALLÈS OCCIDENTAL) (GR 2, GR 2-2, GR 5).

Durant el 2008 s'efectuaren les següents etapes del nou programa:
 —Diumenge, dia 19 d'octubre: 1a etapa. La Jonquera - Vilargit (23,610 km)
 —Diumenge, dia 16 de novembre: 2a etapa, Vilargit - Beuda (23,830 km)
 —Diumenge, dia 23 de desembre: 3a etapa. De Beuda - El Sallent de Santa Pau (20,270 km)

PETITES TRAVESSADES FAMILIARS - 2a època

Edicions CLXII a la CLXVII

—Diumenge, dia 13 de gener: TRADICIONAL PESSEBRES. A les Gunyoles d'Avinyonet (Alt Penedès) i visita als pessebre vivents de la població. Itinerari seguit: Pla

de Querol - La Morella - Les Agulles - Castell d'Eramprunyà - Bruguers, ja a la comarca del Baix Llobregat.

—Diumenge, dia 10 de febrer: DE L'ESTARTIT A CALA MONTGÓ (Baix Empordà), per Cala Calella i Punta Ventosa. Itinerari seguit: Plaça de l'Església (l'Estartit) - Mirador del Cap de la Barra - Avenc del Pou de la Calella - Puig Torró (171 m) - Pla Milà - Cabana dels Hereus - Mirador de la Punta Ventosa - La Caleta - Cala Montgó.

—Diumenge, dia 9 de març: ENTRE VOLCANS, COLADES I GREDERES (Garrotxa), Olot. Itinerari seguit: Volcà de Montsacopa - Volcà del Croscat - Volcà de Santa Margarida - Monestir romànic de Sant Joan les Fonts - Colades basàltiques de Sant Joan les Fonts.

—Diumenge, dia 13 d'abril: RUTA DE SALAMINA (Pla de l'Estany). Sortida basada en la novel·la històrica de Javier Cercas "Soldats de Salamina. Itinerari seguit: Pla de Sant Nicolau - Roca dels Capellans - Finca de Can Gifré - Sant Natzeri - Santuari del Collet (aquest darrer en autocar).

Participants a la sortida de la Serra de Busa

—Diumenge, dia 18 de maig: LA SERRA DE BUSA (Solsonès), des de la Llosa del Cavall a l'alberg/casa de colònies de la Selva. Itinerari seguit: Font de les "Cases Baixes" - Casa Llobeta i Can Capdevila - ermita de Sant Iscle i Santa Victòria - Balma de l'Areny - Grau de l'Areny - Pla de Busa - Capolatell - Casa Rial - Coll d'Ordigues - Casa/Alberg la Selva.

—Dissabte i diumenge, dies 28 i 29 de Juny: CAMINANT PEL CAPCIR (Catalunya Nord). CLOENDA DEL CICLE 2007-2008. El dissabte l'excursió proposada sortí del pàrquing del telecadira de l'estació d'esquí de Les Angles, i tot passant pel Roc de Felip, les jaces de Bernardí, el pla de Bouc, s'arribà al llac d'Aude (2.154 m), on hi neix el riu homònim. El diumenge, l'itinerari proposar remuntà el riu Têt, des del pàrquing "Les Estagnols" fins el Pla dels Avellans.

Edicions CLXVIII a la CLXX

—Diumenge, dia 21 de setembre: INCURSIÓ A LA VALL OCCITANA DE LES VÉSINES (Arièja). INICI DEL CICLE 2008-2009. L'itinerari proposat s'inicià al poble de l'Ospitalet, des del qual es dirigí cap a la vall de les Vésines, seguint el GR 107 i la seva variant GR107-2, fins a l'estany de les Vésines i la cabana - refugi lliure. Llavors prosseguí fins la jaca del Pla, fins al refugi guardat de les Vésines (2.104 m).

—Diumenge, dia 19 d'octubre: *ELS CINGLES DE TAVERTET*, pel camí de l'escaleta (Osona). L'itinerari, bona part del qual es desenvolupà seguint el GR-2, sortí del pantà de Sau (Hostal de la Riba), en direcció els cingles de Tavertet fins assolir el pla de Tavertet (870 m). Des d'allà es dirigiren cap a Rupit, passant pel Mas de l'Avenc, les pastures del Pla Boixer i el Mas Soler.

—Diumenge, dia 16 de novembre: RECORDANT LA MEMÒRIA HISTÒRICA DE L'EXILI. INDRETS I CAMINS DE L'EXILI (Alt Empordà). L'itinerari proposat fou el següent: Maçanet de Cabrenys - Santuari de les Salines - Castell de Cabrera - Coll de Lli - Coll de Manrella - La Vajol.

—Diumenge, dia 14 de desembre: TRADICIONAL NEULES. LA COVA DE L'ARCADA (Anoia). L'itinerari seguit fou: El Bruc - Camí de la Plana Llarga - Serral de les Arnes - Collet del Xincarró - Font del Xebret - Cova de l'Arcada. El tradicional dinar al restaurant Bartomeu conclougué la sortida.

ITINERARIS PER CATALUNYA

— Diumenge, dia 2 de març: EXCURSIÓ AMB RAQUETES DE NEU A VALLTER 2000 - ROCA COLOM (Ripollès). Estació d'esquí Vallter 2000 (2.160 m) - Portella de Mantet - Portella de Morenç - Pic de la Coma Armada (2.504 m) - Puig de la Llosa (2.456 m) - Roca Colom (2.507 m) i tornada pel mateix itinerari.

—Diumenge, dia 6 d'abril: CAMINADA PER LA SERRA DEL MONTSANT (Priorat). Morera del Montsant - Grau del Carrasclet - Toll de l'Ou - Grau del Racó dels Forats - Grau de Salfores - Morera del Montsant.

CAMINADES PAS A PAS

— Diumenge, dia 27 de gener: De Balsareny al Parc de l'Agulla de Manresa (Bages), seguint la sèquia medieval. La Transèquia.

—Dissabte, dia 23 de febrer: DE L'OBAC A SANT VICENÇ DE CASTELLET (Vallès Occidental - Bages), seguint la ruta dels Bandolers. L'itinerari seguit fou: Obac Vell - Font de la Portella - Canal de Mura - Camí Ral - Hostalets del Daví - Sant Vicenç de Castellet.

—Diumenge, dia 30 de març: RUTA DE LES MINES (II). EL RIPOLLÈS. Acompanyats pel guia del poble, l'itinerari seguit fou: Pardines - Mines del Serrat de la Guilla - Camí de la Rovira - Mines de la Collada Verda.

—Diumenge, dia 27 d'abril: PELS CONTORNS DE VILADA (Berguedà). Vilada - Casa del Prat - Pont del Doro - Pont del Climent - Portell de l'Ovellar - Casa del Bosc - Collet dels Pins - Serrat del Migdia - ermita de Sant Miquel de les Canals i casa - Pont del Doro - Vilada.

—Diumenge, dia 8 de juny: LES FONTS DE RIU GLORIETA D'ALCOVER (Alt Camp). Alcover - ermita de la Mare de Déu del Remei (S.XVII, inici itinerari) - Riu Glorieta - Toll del Niu de l'Àguila - Toll Blau - Mont-ral.

El grup davant l'ajuntament de Mont-ral

—Dissabte, dia 20 de desembre: **MATINAL A COLLSEROLA. LES 12 FONTS.** Passejada pel Parc de Collserola, per un itinerari que enllaçava 12 fonts, moltes de les quals amagades sota una exuberant vegetació.

—Divendres, dia 26 de desembre: **SORTIDA TRADICIONAL DE SANT ESTEVE 2008.**

HORITZONS

—Diumenge, dia 12 de gener: **PINEDES VERDES VORA EL MAR**, de Tamariu a la cala de la Fosca de Palamós (Baix Empordà). La primera sortida de l'any s'inicià al poble de Tamariu. S'agafà el camí de ronda en direcció sud fins a la Cala Pedrosa, per remuntar fins al mirador del salt de la Romaboia, i arribar a l'ermita de Sant Baldiri i el far de Sant Sebastià. Entre carrers i escales s'inicià la davallada fins a Llafranc, reprenent el camí de ronda fins arribar a Calella de Palafrugell i, més endavant, la platja del Golfet. Franquejat el cap Roig, un reguitzell de cales es succeïren: la del Crit, la cala Estreta, i cala Corbs, des d'on el camí s'enfilà fins assolir la punta dels Canyers, la Foradada i el poblat iber de la platja de Castell. Llavors es davallà a la platja del mateix nom, per continuar cap a la cala s'Alguer, la Fosca i el castell de Sant Esteve. A Palamós es donà per conclòs l'itinerari, que comptà amb uns 80 assistents.

Tamariu (Foto: Narcís Serrat)

Cingles de Cabrera (Foto: Narcís Serrat)

—Dissabte, dia 1 de març: CINGLERES, CODINES I BARRANCS, de la Morera del Montsant a Ulldemolins (Priorat). L'itinerari proposat s'inicià al poble de la Morera del Montsant, que s'abandonà en direcció a la Serra Major per franquejar-la mitjançant el bonic grau de l'Agnet. Un cop dalt a la Serra, es dirigiren cap la Roca Falconera de Dalt (1.120 m), des de la qual, i entre codines i uns paisatges espectaculars, es davallà cap el Toll de l'Ou i la carena del Pi de la Carbasseta. Mitjançant el grau que porta el mateix nom, es davallà cap a l'ermita de Santa Magdalena i el poble d'Ulldemolins, lloc on es donà per conclosa la sortida.

—Dissabte, dia 5 d'abril: L'ALT URGELL MÉS FERÉSTEC, de Perles a Fígols (Alt Urgell). L'itinerari s'inicià a Perles per dirigir-se cap a les cingleres que l'envolten. Sortejaes pel pas del Coll, es continuà cap a la Vall de Canelles. Es passà pel costat de la casa de Can Peña, situada damunt d'una gran roca penjada, en direcció a la cinglera dels Collars, la qual s'assolí mitjançant el pas del Grau. Llavors el camí prosseguí fins el coll de Collars i la carena de Malhivern, fins arribar al cap de la canal d'en Joan, des d'on es davallà cap al clot del Grau i el Torrent de les Tines, passant per entre llocs tan singulars com la roca de l'Espatllagossos i la font i la surgència de Codonyes, fins arribar a Fígols, donant-se la sortida per finalitzada.

—Dissabte, dia 31 de maig: SOTA LES PARETS DEL CADÍ : de Bastanist a Estana (Cerdanya), per entre uns dels paisatges més espectaculars de Catalunya. L'itinerari, que com totes les sortides del cicle comptà amb la participació d'uns 80 consocis, s'inicià al

santuari de Bastanist (1.200 m), seguint un curt tram del GR-150, el qual ben aviat s'abandonà per enfilar-se cap a les cases de les Valls i d'Escàs i les Roques Llongues, cingles que uneixen el puig de Montellà amb la roca Gran. Es prosseguí per la pista que puja de Montellà fins al refugi de Prat d'Aguiló, des d'on es continuà pel camí que faldeja per sota de les impressionats parets de la cara nord del Cadí, bo i saltant pels colls que permeten superar les carenes secundàries que s'escapen de l'eix central del Cadí: el Coll de les Basses de l'Òs, el de l'Estenedor, el collet Superior de l'Orri i el de la Trona, fins arribar al Torrent de les Comes, des d'on s'arribà a Prat de Cadí (1.832 m) i al poble d'Estana.

—Dissabte, dia 5 de juliol: SORTIDA SORPRESA: escollida mitjançant una votació efectuada entre els habituals del programa HORITZONS, entre 5 propostes tan suggerents com: Rocafort: Les Tines de la Vall del Flequer; Montserrat: La regió de les Agulles i els Frares Encantats; El Montseny: d'Aiguafreda al Tagamanent; i els Cingles de Bertí. Finalment la sortida escollida va ser la dels Cingles de Bertí i el recorregut: El Figaró - Sot del Bac - la Trona - resseguir la Cinglera per la part superior - i baixar als Sots Feréstecs. Vam ser uns 60. La sortida que comptà amb uns 60 assistents, conclougué amb un dinar de germanor en un restaurant de la zona.

—Dissabte, dia 8 de novembre: ARBRES D'OR, DE FOC i D'ARAM: de la fageda de la Grevolosa a Cantonigròs, pels cingles de Cabrera (Osona). De Coll de Bracons es davallà a la magnífica fageda de la Grevolosa, en l'època de l'any que aquesta presenta la seva màxima esplendor, fins arribar al Collet del Cometa. Tot seguit el camí discorregué cap el torrent i la coma del Cantinell fins arribar al collet del Vidrier, punt on s'inicià l'ascensió al Cap del Pla del Prat (1.332 m), punt més elevat de la serra de Cabrera. A partir d'aquí la sortida continuà carenejant pels Cingles de Cabrera fins arribar al Santuari de la Mare de Déu de Cabrera, que data de l'any 1144, des d'on es dirigiren cap el collet de Cabrera i al Pla d'Aiats. Ja de davallada es passà per la masia d'Aiats fins al Pont de la Rotllana on es donà per finalitzada la sortida.

SECCIÓ D'ALTA MUNTANYA

SORTIDES COL·LECTIVES D'ESQUÍ DE MUNTANYA

—Diumenge, dia 27 de gener: sortida al PIC ALT del CUBIL 2.833 m (Andorra).

—Dissabte i diumenge, dies 23 i 24 de febrer: sortida al PIC del Montardo 2.826 m per la vall d'Arties (Val d'Aran).

ACTIVITATS SECCIÓ D'ALTA MUNTANYA

—Dijous, dissabte i diumenge, dies 12, 14 i 15 de Juny: celebració de la festivitat de Sant Bernat de Menthon.

—Dissabte i Diumenge, dies 18 i 19 d'octubre: celebració de la 11a edició de la DUATLÓ d'ALTA MUNTANYA DE CATALUNYA, organitzada per la Secció d'Alta Muntanya del Centre Excursionista de Terrassa. Es tracta d'una cursa d'uns 40 Kms. aproximadament, el punt més alt de la qual és el Puigmal, amb 2913 metres d'alçada. Els corredors participen en dues modalitats esportives, la BTT i la cursa d'alta muntanya. Té un desnivell acumulat positiu de 1900 metres aproximadament. El punt de sortida i el d'arribada és el poble de Queralbs.

—Diumenge, dia 30 de novembre: repetició de la sortida col·lectiva a Montserrat "TRAVESSA INTEGRAL COLLBATÓ - CAN MASSANA". Els 19 participants seguiren l'itinerari Collbató - Sant Joan - Sant Benet - Sant Jeroni - Coll del Migdia - els Ecos - coll d'Agulles - Can Massana.

—Curs d'alpinisme 2008, S'inicià el dia 10 d'abril i en principi consistia en tres sessions teòriques, intercalades amb altres tantes sessions pràctiques, però degut a l'interès dels participants, es continuà fins el mes d'octubre.

—39è Curs d'excursionisme, s'inicià al mes d'octubre 2007 i es perllongà fins al mes de juny de l'any 2008.

—40è Curs d'excursionisme, que s'inicià el 22 d'octubre de 2008 i finalitzà el 17 de juny de l'any 2009.

CIM TRAÇA

Cim traça és un grup de gent jove aficionada a la muntanya, que durant el 2008 programà diverses sortides obertes a tothom, amb l'objecte per practicar diferents modalitats d'esports de muntanya.

—Dissabte i diumenge, dies 16 i 17 de febrer: Sortida al Montardo (Val d'Aran), amb raquetes, esquí de muntanya i snow.

—Dissabte i diumenge, dies 15 i 16 de març: Sortida a Ulldeter (Ripollès), per tal d'efectuar pràctiques bàsiques de l'ús de grampons i piolet. L'endemà s'efectuà l'ascensió al Pic de l'Infern (2.860 m).

—Dissabte i diumenge, dies 26 i 27 d'abril: Sortida conjunta amb els participants al 39è curs d'excursionisme al cim de Certascan (Pallars Sobirà) de 2.850 m, que s'ascendí des del refugi del mateix nom on es pernoctà, i es tornà per Graus on esperava l'autocar.

—Dissabte i diumenge, dies 17 i 18 de maig: Sortida a la comarca del Ripollès on des de Queralbs s'ascendí al Balandrau (2.600 m). Es feu nit al refugi de Coma de Vaca i es tornà a Queralbs pel camí dels enginyers i el Santuari de Núria.

—Dissabte i diumenge, dies 28 i 29 de juny: la sortida tingué com a eix central el descens de barrancs, on es posà en pràctica els coneixements adquirits un parell de setmanes abans.

—Dissabte i diumenge, dies 29 i 30 de novembre: Sortida a la comarca de l'Alt Urgell amb l'objectiu de descobrir la serra de Sant Honorat (1.061 m). L'endemà i després de pernoctar al càmping Ollana, es feu l'ascensió al Cogulló (1.620 m), de la serra del Turb.

SECCIÓ DE FOTOGRAFIA

TERTÚLIES FOTOGRÀFIQUES

—Regularment, durant l'any 2008 els membres de la Secció de Fotografia han anat realitzant les tertúlies fotogràfiques i projeccions col·lectives a raó de dues per mes.

ACTIVITATS

—Dissabte i diumenge, dies 23 i 24 de febrer: **LES BARRAQUES DE PEDRA SECA DE MONT-ROIG DEL CAMP** (Baix Camp). Sortida fotogràfica per captar el patrimoni arquitectònic de pedra en sec del municipi de Mont-Roig del Camp, constituït per unes 107 construccions que en general presenten un estat de conservació acceptable i una diversitat d'estils i formes notable, i de les quals se'n visitaren unes 12.

—12è Curs d'Introducció a la Fotografia de la Natura. Introducció a la fotografia digital, que es realitzà durant els mesos d'abril, maig i juny i constà de 6 sessions teòriques, que es realitzaren a la sala d'actes, i en una sortida pràctica on s'aplicaren els coneixements adquirits.

—Dissabte i diumenge, dies 19 i 20 d'abril: **SORTIDA FOTOGRÀFICA AL SANTUARI DE LA MARE DE DÉU DE MONTGRONY** (Ripollès).

—Dissabte i diumenge, dies 24 i 25 de maig: **SORTIDA FOTOGRÀFICA AL CAP DE CREUS I L'ALBERA** (Alt Empordà i Rosselló), on es visitaren diferents monuments megalítics, la salvatge morfologia del rocam del Cap de Creus, i el verd contrast del vessant nord del Massís de les Alberes, amb les seves fagedes i la vegetació deformada per la tramuntana, i que culminà amb l'ascensió al Puig Neulós.

—Dissabte i diumenge, dies 28 i 29 de juny: **SORTIDA FOTOGRÀFICA al Parc Nacional de Sant Maurici** (Pallars Sobirà), on es feu nit al refugi Josep Maria Blanch i l'endemà es feu una excursió enllaçant diferents estanys de la contrada, assolir els pics del Monastero i el Peguera.

—Dissabte, dia 8 de novembre: **EXCURSIÓ AL SANTUARI DE LA MARE DE DÉU DE CABRERA** (Osona), a fer fotos de tardor, seguint l'itinerari, Coll del Vidrier - Pla de la Serra de Cabrera - Santuari de Cabrera.

—Diumenge, dia 21 de desembre: **DINAR DE GERMANOR i MATINAL FOTOGRÀFICA** al Monestir de Sant Benet de Bages, i Tines del Flequer. Després, els assistents es traslladaren a Collsuspina (Osona), on es realitzà el tradicional dinar de germanor que serví per concloure la temporada.

SECCIÓ D'ESQUÍ

ACTIVITATS

—Dissabte i diumenge, dies 26 i 27 de gener : A l'estació de la Masella celebració del Trofeu Ciutat de Terrassa per a la categoria infantils, organitzat pel Club esquí Terrassa, amb un total de 180 participants.

—Dissabte, dia 26 de gener Duran la celebració dels 25 anys de TV3 i els 40 de l'estació d'esquí de la Masella, es va celebrar una Baixada de Torxes en la qual s'assolí rècord Mundial amb un total de 2008 persones, i en les quals el Club d'esquí Terrassa va col·laborar amb 50 persones.

—Dissabte, dia 16 de febrer: el Club d'Esquí Terrassa organitzà el Trofeu Picarol de Neu, per a la categoria d'Alevins.

—Dissabte, dia 15 de novembre. Celebració de l'acte de BENVINGUDA A LA NEU, a la sala d'actes del Centre.

SECCIÓ D'INVESTIGACIONS SUBTERRÀNIES

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA

El dijous, dia 19 de juny es celebrà l'Assemblea General Ordinària de la Secció. Un cop llegida i aprovada l'acta de l'assemblea anterior es procedí a llegir l'informe econòmic. Seguidament, la presidenta Gemma Pirla va fer un repàs de totes les activitats dutes a terme durant l'any anterior i a continuació parlà dels projectes per al 2008. L'assemblea acabà amb l'apartat de precs, preguntes i suggeriments.

DIMARTS A LA FRESCA

El dimarts 1 de juliol s'inicià el desè cicle dels populars Dimarts a la Fresca, sortides estiuenques aprofitant la fresca de la nit. Les cavitats visitades foren: Avenc de la Barbotera, avenc de les Piques, avenc d'en Sendo, avenc de l'Alzina Teresa i avenc del Montcau. Totes les sortides van ser molt concorregudes, destacant la de l'Alzina Teresa, amb més de quaranta persones.

Com cada any, es repartiren samarretes commemoratives d'aquestes sortides, gentilesa de l'amic Santi Samper. Moltes gràcies Santi, t'ho agraïm de tot cor!

22 de juliol: Sortida a l'avenc de l'Alzina Teresa

CAMPANYA A PICS D'EUROPA (Llagu de las Moñetas)

La visita a la tradicional zona asturiana del Valle de las Moñetas, al massís central de Pics d'Europa, es desenvolupà dels dies 25 de juliol al 8 d'agost.

Un total de 13 membres participaren en aquesta campanya. Primerament es donà una ullada a la zona d'Horcadas de la Leche. Després es visitaren els forats HL-54, HL-56, Sima de la Escalera, M-O, HL-60 i l'HL-7, tot i que la principal tasca exploratòria es realitzà a la Sima de San Juan de la Cuadra (HL-30, el Cueto).

Cal dir que en aquesta ocasió un gran protagonisme se'l portà l'estudi geològic de la zona doncs quatre dels membres són estudiants o llicenciats en aquesta matèria. Un acurat treball sortirà publicat al proper Arxiu.

Torca del Carrazoso (Foto Joan F. Trullàs)

Vista del campament al Valle de las Moñetas (Foto: Joan F. Trullàs)

47è CURSET D'INICIACIÓ A L'ESPELEOLOGIA

El curset d'iniciació d'aquest any, el 47è, començà el dia 14 d'octubre. Com de costum s'inicià fent-se la presentació i la història de l'espeleologia. En quan a classes teòriques seguiren les de material personal, maniobres bàsiques, geologia, instal·lació de cavitats, prevenció d'accidents i autosocors, topografia, fotografia, bioespeleologia, exploracions a cavitats alpines i arqueologia. Les sortides pràctiques es realitzaren a la Fou de Bor, Les Foradades de la Serra de les Pedritxes, avencs del Llest, Pinasses, Emili Sabaté, J. Cabezas, Can Sadurní, l'Espluga, cova del Toll, Cortal de la Llana, i Barrenc del Pla de Perillós.

L'acte de clausura del curset es va fer el dia 27 de novembre amb parlaments a càrrec de la presidenta de la SIS Gemma Pirla, el president del CET Àngel Casanovas i el president de la Federació Catalana d'Espeleologia Hilari Moreno. Després del repartiment de diplomes, en Josep Guarro Safont ens presentà un excel·lent audiovisual sobre el mític Pozo Azul, a Covanera, Burgos.

Sortida del 47è curset d'iniciació a la Fou de Bor. 19 d'octubre de 2008

